

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmislj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petič-vrate po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národná Tiskarna“ telefon št. 85.

Zaradi jutrišnjega praznika izide prihodnji list v ponedeljek, 10. septembra.

Katoliški shod.

Prihodnji teden zboroval bo v Ljubljani drugi slovenski katoliški shod. Celih osem let smo nanj čakali in zdaj, ko se bo vršil, ne moremo izreči prijazne besede v pozdrav.

Prvi slovenski katoliški shod je bil usodnega pomena za slovenski narod. Na tem shodu se je slovesno konstatoval razdor in razkol v Sloveniji, na tem shodu se je na brezobziren način poteptalo narodno načelo in je bil svečano proglašen program, ki temelji na idejah internacijonalnega klerikalizma, kateri mora slovenski narod tirati v pogubo.

Prvi slovenski katoliški shod spada med najžalostnejše pojave v slovenskem narodnem življenju, kajti šele od tedaj datuje sedanji boj, ki ni več malenkosten razpor, ampak načelni boj, boj med idejo narodnosti in napredka in internacijonalizma in ultramontanstva. To pa je boj, ki se ne da s kompromisi odstraniti, nego se mora dobojevati in se more končati samo z zmago jedne teh idej.

Tudi drugi katoliški shod se bo vršil v znamenju istih načel. Na tem shodu se ne bo razpravljalo o tem, kar je treba za povzdigo katoliške zavesti in religioznosti ter v obrambo slovenske narodnosti, ampak razpravljalo in določilo se bo, kar je treba v utrditev klerikalizma in duhovniškega gospodstva nad slovenskim narodom.

Shod bo strankarsko političen shod klerikalne stranke, ne obče-slovenski, in če bo na jedni strani pokazal, da je vsa duhovščina v taboru klerikalne stranke, pokazal bo na drugi strani tudi to, da vsa slovenska inteligenca, in da velik del prostega ljudstva o tej stranki ničesar vedeti neče, da se ne strinja z njenimi načeli in obsoja njena stremjenja.

Klerikalna stranka bi morda tudi sedaj še ne bila priredila te revije črne armade, ako bi je ne bili k temu vzpodbujali oziri na svoj politični položaj. Ve-

lika večina na prvem katoliškem shodu storjenih sklepov se je sicer pozabila tisti dan, ko so se ti sklepi storili, ali nekatere resolucije so se vendar izvršile. To je provzročilo sedanji boj, to je pa tudi omajalo pozicijo klerikalizma v največji meri. Klerikalstvu v naši deželi se vdirajo tla pod nogami. Nasprotstvo proti klerikalizmu rase od dne do dne in pridobiva zlasti še na deželi vedno več prištev. Danes je že skoro ni vasi, kjer bi ne bilo prebivalstvo razdeljeno na dve stranki, in klerikalstvo si more samo z največjo, le z najkruzejšim duševnim in materialnim terorizmom ohraniti svoje stališče.

Katoliški shod ima namen, da poživi klerikalstvo, da pridobi mlačne kroge za politično delo v prid klerikalizmu, da fanatizuje in navda z novim pogumom za delo tiste, ki so začeli že omahovati. In zakaj to? Zato, ker se bližajo nove volitve za državni zbor, ker se bodo prihodnje leto vršile nove volitve za deželni zbor, in ker je klerikalna gospodarska organizacija v nevarnosti. Klerikalna stranka ima stotisoč razlogov, bati se novih volitev, in bati se ima tudi posledic kraha v svoji gospodarski organizaciji, zato pa hoče napeti vse sile, da ohrani vsaj svojo sedanjo politično posest, da reši vsaj svoj sedanji politični vpliv in v gospodarsko organizacijo vtaknjeni denar.

Posledica katoliškega shoda bo brez dvoma ta, da zadobi sedanji boj med napredno-narodno in klerikalno stranko še večje dimenzije, da se obstoječe nasprotje še poglobi, in da se raznete strasti še bolj. Klerikalci, ki imajo naravno in tako močno organizacijo, da jednake absolutno ne more ustvariti nobena druga stranka, zastavili bodo seveda vse svoje moči, katerih se ne sme podcenjevati, da dosežejo svoj namen, in zato moramo biti pripravljeni na najskrajnejše eventualnosti. Katoliški shod bo ouvertura prihodnjim državnim zbornim in deželnozbornim volitvam, z njim se odpre volilna kampanja, pri kateri se gre klerikalcem za to, da se polaste vsega javnega življenja

in dobe sami večino v deželnem zboru. V tem tiči ves pomen II. slovenskega katoliškega shoda.

Slovenščina pri naših sodnijah.

(Izvirni dopis s Koroškega.)

Na cesarski palači na Dunaju blesti napis: „Justitia fundamentum regnorum“, ali po naše: „Pravica je temelj kraljestvom“. Ta temelj položen je v naše postave, ki morajo biti svete vsakemu državljanu; svete pa najbolj onim, kojih dolžnost je čuvati nad izpolnjevanjem postav. Ta dolžnost zadeva v najvišji meri sodnije, katerih namen in poklic je deliti pravico. Kam pridemo, ako pogine zaupanje ljudstva do sodnij? Od sodnika se pričakuje, da ga v vsakem obziru pri njegovem poslovanju vodi edino le postava. Zatajiti mora svoje politične kakor narodne nazore. V obče moramo pripoznati, da so tudi med nami sodniki po vsem svesti si visoke svoje naloge in z njo zvezane odgovornosti. A vendar z žalostjo opazujemo, da ne najdemo odločne postavnosti vsikdar tedaj, ko se gre za pravice našega materinega jezika. Tu vlada velika popustljivost na škodo pravosodju in ugledu sodnih uradov. Gotovo bi bilo odveč, ako bi hoteli sedaj na dolgo in široko razlagati, kako važno in odločilno je to, da se sodnijski uradniki vedó popolnoma in natančno sporazumeti z ljudstvom. Zdrav razum vsakomur pravi, da je slaba sodba, če je njena podlaga slaba. In podlaga dá neposredno občevarje sodnikovo s strankami. Koliko pa imamo sodnikov, da bi z našimi ljudmi mogli lahko in zastopno občevariti? — Toda ta še ni edini nedostatek pri naših sodnijah. Še hujsi je ta, da se je pri nekaterih, vzlasti mlajših, sodnikih ukoreninil in udomačil nam Slovencem nasproti nemško-nacionalni duh v toli meri, da ga ne morejo ukrotiti celo tedaj, ko izvršujejo svoj sodnijski posel. Evo dokaza!

Komaj je minulo leto dni, kar je najvišja sodnja spoznala, da mora sodnja v Beljaku sprejeti zavrtno slovensko

tožbo, kajti taka zavrtna nasprotuje obstoječim zakonom. In pred kratkim časom je ista beljaška sodnja zavrnila slovenski priziv, ki ga je vložil pri njej naš slovenski odvetnik gosp. dr. Kraut v Celovcu kot zastopnik Miklavža Pasterka v njegovi pravdi z Rozo Martinčičevo. Sodnik, sodni pristav Sommeregger, se torej ni oziral na lansko razsodbo najvišje sodnije, in ni mu bil mar osnovni zakon, ki daje vsem narodom avstrijskim in njih jeziku pri uradih enako veljavo. Seve je tudi v doma prezrl vse ministrske naredbe, katerim je ravnanje njegovo udarec v lice. In komu vse to na ljubo? Nemško nacionalni zastopnik Rozo Martinčičeva, dr. Jak. Ghon, mu je povedal, da priziva v slovenskem jeziku ne sprejme, ker tega jezika ne razume, in zadosti je bilo to temu sodniku, da je preko zakonov, višjih razsodb in ministrskih sodb vrgeł gosp. dr. Krautu slovenski priziv nazaj. Pritožbo zoper to ravnanje pa je kratkomalo kot nedopustno odbil.

In zopet so morali predsedništvo celovške deželne sodnije, in ta sodnja sama, kakor končno tudi najvišja sodnja sodnega pristava Sommereggerja poučiti, da je znova prekršil postavno dovoljene meje. Kolikokrat pa se bo še to brez strahu na škodo strank ponavljati smelo? Vnovič je najvišja sodnja potrdila veljavo našega materinega jezika pred sodnijami, pa vključ temu je pričakovati, da te veljave naši nemški nacionalci na sodnijskih sedežih ne bodo pripoznali. In sodnije naj bodejo vzor pravičnosti? Da bi vendar varovali ugled sodnij v to poklicani faktorji!

Mučno je za stranke, ako morajo v vsakem posameznem slučaju nasproti sodnikom, čuvanjem pravice, čuvati — postave. Ne zadostuje, kakor vsakdanja skušnjava kaže, če se na pritožbe dá od višjih mest zagotovilo, da se je vse potrebno ukrenilo, ampak treba je tudi poskrbeti, da bodo vzroki takim pritožbam za vsikdar ponehali.

Končno je še omeniti, da se je v prej navedenem slučaju gori omenjeni nemško-nacionalni zastopnik Rozo Mar-

LISTEK.

Iz Pretorije na Bled.

Spisal Egon Mosche.

East London, 7. julija 1900.

Pišem Vam na krovu „Hawarden Castle“-a, najetega angleškega transportnega parnika, in zagotavljam Vas, da pred osmimi dnevi nisem niti slutil, da bodem v kratkem že na potu v Evropo. Vdeležil sem se večjega dela angleško-transvaalske vojne kot vojak in dopisnik. Spočetka oktobra 1899 sem stopil v vrste prostovoljcev, katere je poveljeval nemški obrist-lajtenant Schiel ter ostal v vseh bojih v Natalu do 23. oktobra. Pri Elandslaagte je bil Schiel ranjen in ujet, naša četa pa razkrojena. Meni se je posrečilo uteči ter se pridružiti ostankom, ki so šli v Johannesburg. Tam se je kor formiral iznova ter odšel v Kap-sko kolonijo. Ondi smo imeli okoli Colesberga večje in manjše praske ter šele 24. februarja t. l. začeli vsled angleške premoči retirirati pod vodstvom Groblerja. Marširali smo preko Narwalsa, Bethulija, Philippolisa, Smithfielda, Wepenerja, Ladybranda in mimo Ficksburga do Winburga, kamor smo dospeli koncem marca. Tu sem v aprilu

izstopil iz svojega oddelka ter se odpeljal v Pretorijo, kjer sem vodil, žal, mnogo prekasna dela na fortih. V Pretoriji sem bil od početka maja, kjer sem se vdeležil vse takozvane branitve Pretorije ter videl slovesni prihod lorda Robertsa. Bili smo prav za prav veseli, da smo dobili končno red, kajti zadnje dni človek resnično skoraj ni bil varen svojega življenja, zlasti pa ni bilo varno imetje. Kradlo in plenilo se je v velikem stilu, a tega niso delali samo najnižji sloji. Prve dni angleške okupacije je šlo vse dosti dobro, vsaj v mestu. Seveda se je tu pa tam zgodilo kaj, kar je opozarjalo na „višjo kulturo“ angleške armade. Mojemu prijatelju, ki je bil tudi dopisnik, je n. pr. v nekem „baru“ več „Tommies-ov“ na najluž beznivejši način, s kazanjem raznih revol-verjev in Lee-Mutov hotelo pobrati ves denar. K sreči je bil prijatelj močnejši kot oborožena sila!

Meni pa so angleški detektivni ukradli zavojček pisem, skice in del mojega dnevnika. Dva dni pozneje pa so prišli neki major, poročnik in dva vojaka z nasajenima bajonetoma v moje stanovanje — bilo je že okoli 11. ure ponoči —, da so mi ga natančno preiskali. Iskali so utrdnih načrtov za Pretorijo, ker so o njih odkoderkoli nekaj izvedeli. Vizitacija je bila tako natančna, da

je držal poročnik celo pivnik k luči, ali ni morda ondi kak skrit načrt za forte.

Polagoma smo čuli vedno več o plenitvah, katere so si dovoljevali angleški vojaki. Zlasti so ropali po okoličanskih farmah. Okoli Pretorije ležeče farme so večinoma last Italijanov in Dalmatincev, in marsikomu teh so odnesli angleški vojaki zadnje iz hiše. Vojška oblastva so bila docela brez moči. Pred očmi lorda Robertsa, ki je stal na nekem hribu, so oplenili njegovi vojaki v dolini farmo, ne da bi bil mogel Roberts to preprečiti.

Seveda ni pričakovati, da bi se navaden vojak vedel kot gentleman, toda za gotavljam Vas, da je bilo beračenje angleških vojakov po ulicah Pretorije za denar, zlasti pa za žganje naravnost ostudno. Žalostno je le, da je disciplina v angleški vojski toli majhna, da ji absolutna ni možno, bestije v človeku vsaj malo krotiti!

Roberts je izdal proklamacijo, da more dobiti vsakdo list (pas), ako odloži orožje in streljivo. Ob sedmih zvečer pa je moral biti vsakdo doma. Razen tega je bilo civilistom prepovedano jezdit ali kolesariti.

Seveda ni bilo spočetka nobene pošne in brozjavne zveze, in še danes je Pretorija brez novic, izvzemši one, katere ji donša „Pretoria Friend“, čegar urednik je — cen-

sor. Seveda so vesti tega lista jako zanesljive!

Nadalje so „pokupili“ za remonte vse konje, katere so dobili. Dajali so za konje, ki so veljali 50—60 f. šterlingov, po 2 do 3 f. šterlingov. Marsikdo je imel zato ogromno škodo.

Z Buri, ki so odložili orožje ter zaprilegli nevtralnost, se je ravnilo še dosti dobro.

Toda burski oddelki so ostali še po okupaciji v bližini Pretorije ter so rušili železnične proge, brzojavne zveze in razstreljevali mostove. Da bi to preprečil, je izdal Roberts novo proklamacijo, v kateri je zažugal, da se požgo tiste farme, v bližini katerih se je delala škoda, ter da bodo morali posestniki plačati od vsakega orala po 2½ šilinga globe.

Mislím, da ta Robertsova odredba ni dokaz toli proslavljanje „civilised warfare“, nego sem prepričan, da je proti mednarodnemu pravu.

Tudi je moral imeti po 25. maju vsak možki, ki je bil star več kot 16 let, „pas“, katerega je podpisal kak policijski častnik, sicer je bil kazaovan. Luč dneva pa je zagledal ta ukaz — čudno! — šele 27. maja, zato so morali mnogi, ki niso imeli niti slutnje o tem ukazu, v ječo, ker niso imeli

tinčič silno osmešil s tem, da je slovenskemu jeziku na Koroškem in Štajerskem odrekal vse pravice, češ, da se v teh deželah govori — le „bindiš“. S takšno budalostjo si upa nemški odvetnik priti celo pred najvišjo sodnijo, ki je seve odgovorila, da je naš jezik slovenski in ne „bindišarski“! Ali bo ta izrek pri nemških zagrizenih kaj pomagal? Dvomimo, kajti „gegen die Dummheit kämpfen selbst die Götter vergebens“.

Strossmayerjev jubilej.

V skromnem mestecu, sredi prijaznega Srema, slavila se bo jutri redka slavnost. Praznovala se bode petdesetletnica dneva, kar je bil Josip Juraj Strossmayer posvečen za škofa sremskega in bosanskega.

Škofovske petdesetletnice so sploh redke slovesnosti, ali Strossmayerov jubilej ni zgolj cerkvena in osebna slavnost, kajti šele s tem, da je postal Strossmayer škof, je zadobil moč in priliko, delati na oživitvenje svojih idealov in storiti za svoj narod in zajedno za jugoslovanstvo vse to, kar je storil. Strossmayer je brez dvoma eden največjih duhov našega stoletja, izredno znamenit v vsakem oziru in tako idealen rodoljub in Slovan, da mu ga ni najti vrstnika po vsem širokem mestu. Ali vsi čudoviti njegovi talenti bi bili prišli do popolne veljave, ako bi ne bil dosegel škofovskega dostojanstva, in zato je jutrišnji njegov jubilej pravi praznik za jugoslovanske narode, ki imajo vse uzroke, da ga proslave kar najsijajnejše.

Knjiga Strossmayerjevega življenja leži odprta pred nami, in na vsaki njeni strani so z zlatimi črkami zapisana izredna dejanja tega izrednega moža, dejanja, ki bodo še poznim rodovom kazala, kakega duha in kakega srca je škof Strossmayer.

Zajedno z bratskim narodom hrvatskim praznuje jutrišnji dan tudi slovenski narod, ki ga biskup Strossmayer objema s tisto ljubeznijo, kakor svoj lastni narod, in kateremu je ta svoja čutila nebrojokrat dokazal z dejanji.

Slovenci vidimo v Strossmayerju najznamenitejšega predstavitelja slovanske vzajemnosti, katerega navdaja trdno prepričanje v slavno prihodnost slovanstva in zlasti v slavno prihodnost jugoslovanskih narodov.

Kar je bilo v Strossmayerjevih močeh, vse je storil, da ustvari pogoje za dosego take bodočnosti, posvetil je temu vse svoje duševne moči in žrtvoval v ta namen kolosalne svote, in mirno, a ponosno prenašal vsa preganjanja in vse nemilosti, ki si jih je s tem nakopal.

Zavedajoč se, da je kulturna povzdiga prvi korak politični samostanost in k zjedinenju južnih Slovanov, posvetil je zlasti kulturnim potrebam vso svojo pozornost. Hrvatsko vseučilišče v Zagrebu, jugoslovanska akademija in galerija slik — vse to je prav za prav njegovo delo, on je to zamislil, on je v to žrtvoval

silne svote. Za vseučilišče je daroval 100.000 K, za akademijo 150.000 K, za akademijsko palačo nad 220.000 K, za galerijo slik nad 600.000 K. Koliko sto in stotisoč kron pa še za druge kulturne naprave, za zavode in za razna društva!

S temi napravami je dal Strossmayer Hrvatom in posredno vsem jugoslovanskim narodom sredstva, da se v kulturnem oziru povzdignejo na tisto stopinjo, kakor jo zavzemajo najbolj civilizirani narodi.

Ali pri tem delu na kulturnem polju, ni pozabil veliki biskup na politično življenje. Sedem let je stal v hrvatskem saboru v ospredju vseh dogodb, a tudi odkar ne prihaja več v sabor, je duševni vodja vseh tistih rodoljubov, ki stoje v boju zoper sedanji, proti vitalnim interesom hrvatskega naroda naperjeni politični sistem.

Pa tudi kot cerkveni dostojanstvenik se je Strossmayer vedno zavedal, da je sin hrvatskega naroda. Njegove globoke vernosti klasična priča je monumentalna katedrala v Djakovu, katero je zgradil na svoje stroške, in za katero je žrtvoval tri milijone kron; to pričajo tudi premnoge druge cerkvene naprave, to kaže njegovo prizadevanje, za združenje pravoslavne cerkve s katoliško, a vzlic temu je na vatikanskem koncilu z ognjevitostjo zgovornostjo in nenavadno duhovitostjo branil fundamente politični, narodni in duševni svobodi in se kakor lev zavzel za slovansko liturgijo ter to vojno proti nasilnim latinizatorjem prav zadnji čas srečno dognal.

Temu možu, ki je fenomenalen pojav v našem stoletju ter se vzdiguje nad milijone drugih tako, kakor se dviga Djakovska katedrala nad male hišice tega mesteca nebu pod oblake, se klanjajo danes v ljubezni in hvaležnega srca Hrvati in Slovenci z vročo željo, da bi bilo velikemu biskupu sojeno, bivati mej svojim narodom še dolgo vrsto let, do skrajnih meja človeškega življenja in vse prešinja zavest, da je biskup Strossmayer za hrvatski in slovenski narod pravi blagoslov z nebes.

V Ljubljani, 7. septembra.

Pred razpustom drž. zbora.

Razpust drž. zbora je sklenjen in dotični dekret že tiskan. Izda pa se v kratkem. „Arbeiter Ztg“, ki trdi, da je bil dekret že davno stavljen, pravi, da se razpišejo kmalu nove volitve, gotovo pa koncem oktobra. Veselja radi sklenjenega razpusta ni čutiti razen v socialno-demokratskih in radikalno-nacionalnih listih ter v „Neue Freie Presse“ nikjer. Poljaki so posebno proti novim volitvam in vsi voditelji poljskega kluba se trudijo, da bi vplivali na Koerberja in Goluchowskega, ki je baje proti novim volitvam, v tem smislu, da se ali razpust drž. zbora opusti ali pa da jim zajamči vlada pri volitvah pomoč. Podpredsednik poljskega kluba, grof Dzieduszycki se je izjavil, da bo novi parlament toli radikalen, da niti do volitve predsedništva ne bo prišlo. Dzieduszycki

meni zategadelj, da ne zadošča samo parlament razpustiti, nego da se mu mora tudi nov pravilnik oktroirati. V ministertvu pa vlada baje glede oktroiranja nesloga, kajti nekateri ministri so baje proti vsakršnemu oktroiranju. „Narodni Listy“ ostro grajajo spletkarjenje Poljakov proti Čehom, češ, da bi Poljaki radi, naj trpe za vse zmešnjave v Avstriji le Čehi. Razen Poljakov je sedaj na Dunaju tudi načelnik nemške klerikalne stranke, dr. Ebenhoch, ki je imel pri Koerberju dolgo avdijenco. Sploh vlada sedaj na Dunaju v političnih krogih najživahnejše gibanje, razne stranke pa se že pripravljajo na volilni boj.

Nova hrvatska politična stranka.

Zagrebski katoliški shod je položil temelj novi, klerikalni ali krščansko-socialni stranki. „Katolički list“ je pisal že 30. avg., da se bodo 3. 4. in 5. sept. zbrali v Zagrebu „Hrvati katoliki, da se skupno posvetujejo o vprašanjih, ki globoko posegajo v duševni in materialni život naroda. V dobi, ko so politične stranke razcepljene v strančice, je neobhodno potrebno, da se laiki in duhovniki združijo, ter skupno razložijo principe in načela, na katerih treba, da se razvije javni in privatni život naroda hrvatskega.“ Gre se torej za združenje laikov in duhovnikov na temelju principov in načel. In ta nova stranka naj v sedanji dobi razcepljenosti privede hrvatski narod do jedinstva in svobode! A kdo bo na čelu te nove stranke, kateri je položil temelj I. zagrebski shod? „Kat. list“ je pisal, da najdejo Hrvati na I. hrv. kat. shodu v škofovstvu „onaj stan, koji će nas potaknuti, kako treba da se i mi što tiesnije okupimo pod vodstvom svoga episkopata i vvojemo svi složno za najsvetije ideale naroda našega.“ Torej ta stranka bo „pod vodstvom“ škofov! Kakšni pa so principi in načela te stranke, so pokazali jasno nekateri govori na kat. shodu! —

Za obsojene Slovake.

„Glos Narodu“ predlaga, naj bi vsi avstrijski slovanski narodi poslali cesarju enako glasečo se prošnjo, da pomilosti Slovake, ki so bili obsojeni radi pozdrava iz ječe vrnivšega se urednika Pistorja in katerim je kralj, kurija kazen — mesto zmanjšala — še povečala. „Glos Narodu“ piše: Milijone poljskih, čeških, maloruskih, slovenskih in hrvatskih podpisov noseča prošnja, ki se sklicuje na zadnjo cesarjevo zahvalo — katero je izdal za svoj 70. god — bi bila važna manifestacija ter bi ne mogla ostati brez vtiska na srce starega vladarja. „G. N.“ apelira na Čeha, naj začno s to akcijo ter ne dvomi, da se jim radi pridružijo drugi slovanski narodi. Korporativni nastop vseh milijonov avstr. Slovanov za Slovake bo dogodek zgodovinske važnosti, dogodek, ki bo začetek nove dobe skupnega delovanja za srečnejšo bodočnost Slovanov. Poljaki se doslej niso menili dosti za zatiranje Slovake, zato pozdravlja njih idejo „Politik“ tem simpatičnejše. Seveda se strinjajo z idejo „G. N.“ tudi Slovenci, saj je usoda Slovakov najbolj slična usodi naši!

Vojna na Kitajskem.

Iz Šanghaja poročajo, da je izdala kitajska cesarica vdova 20. avgusta dekret, v katerem pravi, da je dvor pobegnil iz Pekina zategadelj, ker se je bilo radi nemirov med boksarji in kristijani bati za življenje cesarja. Cesarica pozivlja podkralje, naj bodo složni ter naj Kitajsko maščujejo za škodo, katero ji prizadevajo tuji, naj pobirajo davke nadalje ter naj nabirajo vojaštvo. Dekret je pisan trmasto in nesramno. „Times“ pa javlja, da se je sestavila kitajska mirovna komisija, ki je nov dokaz arogance cesarice vdove. V komisijo so namreč imenovani uradniki, ki so bili glavni hujskači za napad na poslaništva. Poročajo pa se tudi nova grozodejstva Kitajcev. V Hsingafu, kjer je baje cesaricavdova, je bilo umorjenih 50 oseb, njihova trupla pa vržena psom. Štiri ženske so na bestialen način umorili. 14 angleških misionarjev in 6 otrok z materami vred so ponoči predrli z vilami. V Šantungu so plenili in požigali hiše. V Ičau so oropali vse kristjane ter kruto pretepali misionarje v ječah. A tudi mednarodno vojaštvo v Tientsinu je plenilo in ropalo; prizaneslo ni niti krščanskim hišam. — Američanska vlada je naznanila ruski, da umakne svoje čete iz Pekina, ako dobi uradno obvestilo, da jih je umaknila Rusija.

Družba sv. Mohorja.

Število udov družbe sv. Mohorja je letos napredovalo od 78103 na 78596, to je: 493 udov več kakor lani! Teh 78596 Slovencev-Mohorjanov se razdeli po posameznih škofijah in krajih tako-le:

udov:	
Goriška nadškofija . . .	8610, manj 294
Krška škofija . . .	6368, več 141
Lavantinska škofija . . .	25796, „ 990
Ljubljanska škofija . . .	30106, manj 636
Tržaško-koprska škofija . . .	4016, več 28
Sekovska škofija . . .	564, „ 39
Somboteljska škofija . . .	344, „ 28
Zagrebska nadškofija . . .	545, manj 23
Senjska škofija . . .	213, „ 1
Poreška škofija . . .	130, več 19
Djakovska škofija . . .	62, „ 15
Bosniška škofija . . .	237, „ 10
Videmska nadškofija . . .	194, manj 3
Razni kraji . . .	526, več 208
Američani . . .	804, „ 14
Iz Afrike in Azije . . .	81, manj 42

Pregled nam kaže, da smo napredovali v 10 škofijah (in sicer za vkup 1492 udov), nazadovali pa v 6 škofijah (za vkup 999 udov). LAVORIKA gre letos lavantinski škofiji, kjer je število poskočilo za 990 udov. Vesel je napredek tudi v krški škofiji, kjer štejemo 141 udov več. Po raznih krajih je narastlo število za 208.

Rokopisov je družbenemu odboru v tem letu došlo 76. V zadnji svoji seji je odbor sprejel sledeče:

a) Večja dela:

1. J. M. Seigerschmied: „Pamet in vera“. Apologetičen spis.
2. M. Cilenšek: „Naše koristne rastline.“
3. J. Koprivnik: „Umni vrtnar.“

Dalje v prilogi.

„pasa“. Sploh je prišlo nazadnje v Pretoriji v modo, da so metali ljudi v ječo radi vsake malenkosti.

Tako so nemškega častnika Gentza, dopisnika lista „Tägliche Rundschau“, zaprli, ker je imel revolver ter ga obsodili 14 dni v ječo ali pa na globo 10 f. šterlingov. To se je zgodilo 20. maja, šele 23. maja pa se je izdal razglas, da je dovoljeno imeti orožje.

O družbi v ječah si je možno napraviti sodbo, ako se pomisli, da se ni delalo nobenega razločka, nego so bili vsi sloji skupaj na odprtem dvorišču, brez strehe, brez vsakršne postrežbe; tu so ležali in čepeli skupaj na tleh s kafri vred ljudje najboljših slojev — to je bilo pač po geslu: equal rights for all nations — jednake pravice za vse narode. — Živež je bil vsem isti: kos kruha in malo koruzne kaše. In bilo je sila mrzlo!

Že spočetka okupacije se je razglasilo, da se odtirajo uradniki nizozemske južnoafričanske železniške družbe, skoraj sami Holandci, čim preje preko meje. Izvršitev tega pa se je zavlekla do 1. junija, ko je moralo veliko število železniških uradnikov s svojimi rodbinami zapustiti glavno mesto.

Drugi inozemci smo mislili, da moramo s svojimi „pasi“ (izkaznicami) mirno ostati v Pretoriji. Sicer je bilo življenje precej drago, kajti primanjkovalo je živil. Več gostilen je bilo zaprtih, v drugih pa se je ponujala jed za silen denar. Petroleja sploh ni bilo več dobiti, takisto surovega masla, mleka in smetane ne. Pričakovati je bilo največje lakote.

V nedeljo popoldne dne 1. julija sem sedel mirno s svojimi prijatelji v svoji sobi, ko so se nakrat odprla vrata, in je vstopil častnik. Najprej me je vprašal po narodnosti, in ko sem mu odgovoril, da sem Avstrijec, je dejal, da moram naslednjega jutra odriniti v East London ter se oglasiti že ob 9. uri na kolodvoru. Napisal mi je izkaznico ter kratko in rezko zavrnil vsak ugovor. Isto se je zgodilo mojim tovarišem. Udati smo se morali v neizogibno ter se pripraviti na odhod.

Kakor nam, se je godilo tudi drugim inozemcem. Po ulicah so stali na oglih častniki ter dali vsakomur, ki je prišel mimo, izkaznico v East London. Nastala je splošna panika med inozemci v Pretoriji. Mnogo ljudi je prodalo svoje pohištvo kar en bloc za najnižjo ceno. Rodbine s 6 do 7 otroci so poklicali ob 10. uri ponoči ter jim naznanili, da morajo nasled-

njega jutra zapustiti mesto. Ta ukaz se je tikal vseh, ki niso bili deželani ali ki niso imeli državlanske pravice vsaj 4 leta, pa naj so se udeležili vojne ali ne.

Seveda je bila drugega jutra na kolodvoru Pretorije silna gneča. Toda na splošno strmenje se je izvedelo, da se je zgodila — pomota. Vsa opravičenja pa ljudem niso dala izgubljenega denarja in zapravljenih stvari, pohištva in dr. Tudi strahu in žalosti žensk in otrok ni poplačal nihče.

Jaz pa sem bil vendarle v listini „izvoljencev“, ki so morali na vsak način preko meje. Bili so to možje, o katerih se je vedelo, da so stali v vrstah Burov bodisi kot vojniki ali poročevalci. S par prijatelji sem torej odrinil okoli poldneva iz Pretorije. Nemožno mi je bilo vzeti seboj vso svojo prtljago, ker je bila deponirana večinoma pri znancu, ki je bil tisto nedeljo v Johanesburgu. Vzel sem torej le najpotrebnejše seboj . . . nu, še to sem izgubil med potovanjem . . .

Bili smo trije v vozu II. razreda; voza gotovo niso oćedili osem tednov. Pozneje sta se nam pridružila še dva delavca najnižje vrste. Toda bili smo nepopisno veseli, da imamo vsaj coupé, ter se ne vozimo kakor večina drugih v odprtih tovor-

nih vozovih. Žal, da je trajalo naše veselje samo malo časa, kajti že na postaji Elandsfontein smo se morali preseliti v odprt voz za premo! V rezkomrzihih afričanskih nočeh pač ni bila to prijetna vožnja . . .

Vožnja je trpela tri dni in tri noči. V tem času smo dobili enkrat pušico „Corned beef“-a in nekaj biscuitov. Seveda smo si morali kupovati sami živeža, a vem, da je bilo na vlaku mnogo ljudi, ki niso imeli v žepu niti bora. Vožnja je bila ostudna tolikanj bolj, ker je bilo znano, ali ker se je razglasilo, da vozi vlak izgnance. Posledica tega je bilo, da so nas sprejeli na vsaki večji postaji kafri in vojaki z vikom, krikom in s „fej!“-klici, kar vse so gledali angleški častniki smehljaje.

Sploh so ravnali z nami kot z ujetniki. Imeli smo seboj stražnike ter so zapirali perone, predno smo došli. Alkoholičnih pijač sploh niso smeli restavrantni prodajati nam.

V Queenstownu, kamor smo dospeli 4. julija zvečer, so polovico vlaka odpregli, in čudno, baš oni voz, kjer se je vozila naša prtljaga, so privezali k vlaku, ki je ostal za nami, dasi se je vozila doslej prtljaga na vozu, ki je bil privezan pred našim vozom. Opozoril sem častnika na to, da izgubimo svojo prtljago, toda po-

b) Leposlovne vsebine.

1. T. M. Dovič: „Oskrbnikov sin.“ Povest.
2. Malograjski: „Nehvaležni sin.“ Povest.
3. Isti: „Miklova lipa.“ Povest.
4. Isti: „Pisana mati.“ Povest.
5. Fr. Ks. Meško: „Pripovedka.“ Povest.
6. Pavel Perko: „Umrli...“ Črtica.
7. Podgoričan: „Prvi hleb.“ Povest.
8. Ivan Pucelj: „Kakor na kup, tako s s kupa.“ Povest.
9. Gr. Rant: „Nesrečna človeka.“
10. Ivo Trošt: „Kdor zna, pa zna.“ Povest.
11. Dr. J. Vošnjak: „Blagor mirnim!“ Dve povesti.
12. Isti: „Ne vdajmo se!“ Kratkočasnica v enem dejanju.

c) Poučne vsebine.

1. Ant. Janežič: „Najvažnejše določbe o novem davku.“
 2. J. M. Dovič: „Ob Prešernovi stoletnici.“
 3. J. Koprivnik: „Grozni plesen.“
 4. Isti: „San jozeski kapar ali ščitar.“
 5. J. Lesar: „† Nadučitelj Jožef Raktelj.“
 6. Iv. Planinec: „Slov. planinsko društvo.“
 7. Fr. Praprotnik: „Zasajajmo le lepa drevesa.“
 8. Fr. Podbor: „Gospodarske drobtinice.“
 9. Fr. Šegula: „Razgled po kat. misijonih.“
 10. Lj. Stiasny: „Slovenska naselbina pri Vladikavkazu na Ruskem.“
 11. Fr. Štingl: „Zavetniki posam. stanov.“
 12. Isti: „Zgodovinske črtice.“
 13. Isti: „Iz življenja imenitnih mož.“
 14. Fr. Uršič: „Novi zakon o prejemščinah.“
 15. Dr. J. Vošnjak: „Streljanje proti toči.“
 16. J. B. T.: „Opatija Zatičina.“
- 8) Razne pesmi so poslali pesniki: Fr. Ks. Meško, Fr. Neubauer, Rad. Silvester, Ljudmila, R. Kósar.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 7. septembra.

— **Osebna vest.** Včeraj je prišel v Ljubljano gosp. Jakob Trobec, škof v St. Cloudu v Severni Ameriki.

— **Župan Hribar in katoliški shod.** Na povabilo, da se udeleži drugega slovenskega katoliškega shoda, dopisal je župan Hribar pripravljalnemu odboru naslednji odgovor: Št. 253. Cenjenemu pripravljalnemu odboru za „Drugi katoliški shod“ v Ljubljani. Glede na cenjeno vabilo z dne 25. m. m. čast mi je naznaniti Vam, da mi ni mogoče udeležiti se drugega slovenskega katoliškega shoda in sicer: Prvič zato, ker po pripravljalnih zborovanjih sode, ta shod nima namena, buditi versko gorečnost in utrjevati versko zavest, temveč še huje netiti oni, veri in cerkvi kvarni razpor, ki je vsled nesmiselnega gospodarkega boja nastal po prvem slovenskem katoliškem shodu in vsled tega shoda; drugič pa tudi zato, ker vsa znamenja kažejo, da bo del shoda posvečen malikovalstvu moža, ki je — ne da bi se ga bilo od poklicane strani zavrnilo — o priliki, ko je govoril skrajno nespreten političen govor, drznil si izreči blasfemijo, da govori iz njega sv. Dub. — V Ljubljani, dne 5. septembra 1900. Z odličnim spoštovanjem udani Iv. Hribar.

minil me je, da se vlaka v East Londonu zvezeta iznova. Žal, da sem mu verjel!

Predno je vlak odrinil, je prišel k nam pijan vojak ter nas nadlegoval. Ko ga je neki sopotnik rezko zavril, ga je dal odvesti na stražnico in šele na energično posredovanje so ga izpustili. Ubogi mož nam je potem pravil, da so ga hoteli siloma uvrstiti med angleške vojake.

6. julija smo dospeli v East London ter so nas nemudoma zapeljali v pristanišče. Svoje prtljage seveda nismo videli nikdar več. Obkolil nas je kordon vojakov, in morali smo čakati nekaj ur na pekočem solcu, predno je prišel transportni častnik ter nas prepeljal z majhnim parnikom na krov „Hawarden Castle“-a.

„Hawarden Castle“ je lepa ladija, — ali vsaj je bila. Kajti sedaj jo rabijo za angleške čete Kabine, ki so bile na ladji, so odkazali ženskam. Med temi je bilo več takih, ki v svojem življenju niso nikdar slutile, da se bodo vozile kdaj v prvem razredu. Vse te dame, tudi delavke in najslabše vlačugarice, so obedovale s kapitanom in s častniki v prvi kajuti.

Drugače pa se je seveda ravnalo z moškimi. Vse, brez izjeme so spravili v

— **Knezoškof ljubljanski** je na katoliškem shodu v Zagrebu baje izrazil željo, „da bi se i v Hrvatski tako vro širilo dobro časopisje, kakor pri Slovencih“. Ne vemo, je li gosp. Jeglič pri tem imel v mislih naš list, kojemu se od tedaj, kar ga je zadela srečno osoda škofovskega prokletja, kar vidno množe naročniki, ali je pa mislil morda na dolgočasnega „Slovenca“, kojega otrobe in pezdri naš škof ceni za vrlo dobro hrano! No pa to nima važnosti, kakor nima skoraj nobena beseda, katero spregovori neresni naš škof. Pomenljiva pa je ta Jegličeva želja samo zategadelj, ker dokazuje, da naš vladika s sedanjim hrvatskim časopisjem ni prav zadovoljen, da si je to časopisje že danes dovolj klerikalno. Radovedni smo, proti katerim hrvatskim listom se bo pričela sedaj klerikalna gonja, in kdo pride najprej na indeks!

— **Narodno načelo na katoliškem shodu.** Piše se nam od slovenske jezikovne meje: Prvi katoliški shod je, kakor znano, vrgel narodnostno načelo pod klop. Missia je takrat preprečil celo protest proti vnebovpijočim šolskim razmeram na Koroškem, resolucija o srednjem šolstvu je priča, da so tedaj bili klerikalci proti slovenskim srednjim šolam, dr. Šusteršič pa je takrat izjavil, da je njegovi stranki nemška katoliška univerza v Solnogradu veliko ljubša, kakor slovenska državna v Ljubljani. Radovedni smo, kako stališče zavzame klerikalci glede teh vprašanj na II. kat. shodu. Na prvem kat. shodu se je tudi hotelo protestovati zoper krivice, ki se gode slovenskemu narodu v cerkvi. Tedaj je dr. Pavlica proti temu protestiral, češ, da delajo škofje v cerkvi kar hočejo, in da nima nihče ugovarjati. Bomo videli, kako bo letos. Na prvi kat. shod so prišli tudi možje, ki vzlic svojemu katoliškemu prepričanju nečejo veljati za klerikalce. Naš gosp. dr. Sernec je bil celo voljen v tisti eksekutivni komite, ki v osmih letih od I. kat. shoda ni imel ne jedne seje. Ti možje vidijo sedaj žalostne sadove tega I. kat. shoda, in zato smo še prav posebno radovedni, če pojdejo ti gospospode, v prvi vrsti g. dr. Sernec, tudi na II. kat. shod, zakaj to bo za nas, ki smo naprednega mišljenja, pa smo se doslej žrtvovali narodni stvari v prid ter zatajevali svoje prepričanje, odločilnega pomena za nadaljne postopanje.

— **Bakljada v predvečer katoliškega shoda.** Klerikalci vedo dobro, da ne smejo v Ljubljani prirediti bakljade v proslavo katoliškega shoda. Ker je to absolutno izključeno, zlorabljajo cesarjevo 70letnico v ta namen. S tem so si zagotovili, da bodo mogli sploh hoditi po mestu z bakljami. S tem pa hočejo tudi privabiti udeležnikov. Tako so se v neskončni svoji naivnosti obrnili do gasilnega društva, naj bi sodelovalo pri bakljadi. Toda gasilno društvo jim je kratko odgovorilo, da je cesarjevo 70letnico praznovalo jako dostojno in slovesno, ter se postavilo na stališče, da ni poklicano delati štafažo pri klerikalni demonstraciji.

— **Škof Bonaventura v denarnih stiskah.** Naš škof je čakal veliko razočaranje. Ko se je odločil, zgraditi svoj konvikt, je

medkrovje — tu so bili železniški uradniki, žurnalisti, dopisniki, častniki, delavci, desperados — vse zmešano. Spali smo v visečih rogoznicah, drug tik drugega kakor slanki, jedli s cinastih krožnikov čudno brozgo ter imeli najomejenejši prostor za gibanje. Imeli nismo nobene kopeli, kar je bilo v tropičnih krajih za nas, ki smo bili vajeni kopati se vsak dan, še posebno mučno. Stranišča pa so bila — najprimitivnejša. Skratka trpeli smo silno, in dasi nismo ničesar pregrešili, se je z nami ravnalo nečuvno, brutalno.

Izgubil sem na tej poti še svojo zadnjo prtljago, z njo pa vse svoje zapiske, karte in skice iz vojne ter zelo važno zbirko „zelenih knjig“ iz l. 1884, ki se dandanes ne dobe več.

Pripis. Sedaj sem na Bledu. Pošiljam Vam spis tako, kakor sem ga postavil med vožnjo.

V Vlissingenu v Holandiji so nas izkrcali; tam nam je dal angleški konzul nekaj denarja za vožnjo, tako da sem se vrnil via Kolonija Bazel Arlberg po par letih zopet v svojo domovino.

O svojih domovljajah v vojni kmalu kaj več.

misli, da se bo potrební denar že iz ljudstva izprešal. Res se je duhovščina lotila ljudstva s tako eneržijo, da bi jo zanj lahko zavidal vsak turški eksekutor, ali ves potrební denar se le ni dal iz ljudstva izprešati. Ne, ker ljudstvo neče dati — kdo bi se tudi upal upirati se davku, — ki ga naloži škof — ampak ker ne more dati. Ker torej iz ljudskega žepa ni dobili toliko, kolikor je potrebno, da se začne zgradba škofovega konvikta, hoče škof potrební denar na drug način dobiti. Prodati hoče od škofijskega posestva v Gornjem gradu nekaj sveta, in sicer za kakih 150.000 gold. Kakor čujemo od najzanesljivejše strani, je škof izvršitev te prodaje poveril g. Jarcu iz Medvod. Ta, ki razmere dobro pozna, je že v zvezi z raznimi posestniki okrog Gornjega gradu, ki so pripravljeni, kupiti tisti svet škofovega posestva. Škof ve, da kmetje niso v položaju, kupnino takoj plačati, ter hoče njih zadolžnice zastaviti pri „Ljudski posojilnici“. Tako dobi denar in bo mogel začeti z zidanjem svojih zavodov. Čudno je to, da se škof po svojem pooblaščenju že pogaja s kupci, še predno je dobil oblastno dovoljenje za prodajo, brez katerega dovoljenja sploh ne more ničesar prodati, saj gornjegrajsko posestvo ni njegova last, ampak ga on samo uživa. Mi smo načeloma odločno za to, da se velika posestva razlože, in da pride svet v roke kmetov, ki ga sami obdelujejo, ali časih se morajo delati tudi izjeme, in nam se dozdeva, da bi se prav tu morala narediti izjema. Že sedanjí škof ne more več izhajati s svojimi dohodki. Ako se pa od gornjegrajskega posestva odproda kar tako velik del, da se zanj dobi 150.000 gld., se bodo njegovi dohodki znatno skróčili, in bo škof še težje izhajal. Posledica tega bo, da se bo na vse načine skušalo iz ljudstva kar največ denarja izmolsti, in da se bo za škofove zavode upeljani harač za vse večne čase zategnil in spremenil v stalno breme. Od nekod se bo pač moral dobiti denar! Sicer pa je tudi upoštevati, da naš Bonaventura ne bo vedno škof, da pride prej ali pozneje na njegovo mesto kdo drugi, ki bo morda hotel tudi v dobrodelne namene kaj storiti, a ne bo mogel, ker je Bonaventura zapravil lep del škofove rente. Ti pomisliki, katerim je lahko dodati še mnogo drugih, govore odločno proti temu, da bi se škofu dovolilo, prodati del gornjegrajskega posestva v korist škofovim zavodom, in mislimo, da so ti pomisleki že taki, da bi jih pristojna oblastva morala uvaževati.

— **Shod v Ribnici.** Deželni poslanec g. Fr. Višnikar sklicuje shod volilcev na nedeljo 9. t. m. popoldne ob štirih v salon hotela A. Arko v Ribnici, kjer bode poročal o delovanju deželnega zbora.

— **Topliški župnik Babnik in „Slov. Narod.“** Pod tem zaglavjem pišejo nam: Kakor ste že poročali, dosegel je topliški župnik Babnik s svojim bujkanjem sklep zdravniškega komiteja, da se naročilo „Slov. Naroda“, torej prvega, najstarejšega in najbolj razširjenega slov. dnevnika opusti. Ne vemo, komu se najbolj čudimo, — ali aroganci župnikovi ali slepi pokorščini zdravniškega komiteja? Vsi gostje pritoževali so se glasno nad tem sklepom. To bi bilo vendar prečudno, da bi se topliški gostje morali pokoriti takemu zagriznemu fanatiku in to še — za svoj denar! Radi česa pa plačujemo „Kurtaxo“, če ne za vbralni sobi „Curhaus“ na razpolago stoječe časnik? Mar li za zdravniško godbo, o koji ni duha, ni sluha? Zabavljalo se je radi tega čina povsod. V „Curhausu“, „pri Sitarju“, na „Taboru“ itd. Slednjič je večja družba v parku sklenila zahtevati knjigo za pritožbo. Gospod, ki je prevzel nalogo, da bo pritožbo sestavil in v podpis dal 19 gostom, ki so podpise obljubili, zahteval je od sobarice knjigo. Le-ta obljubljavala mu jo je toliko časa v sobo pri nisti, da je mož odpotoval. Sploh se boje to knjigo iz rok dati, kajti tudi neki drugi gost je ni dobil, ker se je hotel radi nečiste vode pritožiti. Res je, letos bili smo zadovoljni s stanovanjem, dobro kuhinjo, s pijačo in z izleti v lepo okolico, menimo pa, da se nam tudi v tem oziru (čitane časnikov) mora ugoditi. Zdraviški komite bo le sebi koristil, ako se bo iznebil je-robstva fanatičnega župnika, kojemu bomo — če ne bo miroval — zapeli pesem „o šentjernejskem petelinu“ in dokazali, da njegov „nomen“ je res „omen“, ter še nekaj drugih lepih reči. Kdor ima maslo na glavi, naj le lepo molči!

— **Duhovne vaje za učiteljice** so se dovršile včeraj. Umeje se samo ob sebi, da so se te duhovne vaje vršile izključno v nemškem jeziku. Kaj drugega od našega slovenskega škofa in njegovih ljudi še pričakovati ni, saj ti obetajo slovenstvo vedno le za prihodnost, v sedanjosti pa delajo v prid nemštvu. Vaje so se vršile v nemškem jeziku, da se tako pospeši narodna mlačnost udeležnic. Govorilo se je torej samo nemški, a ne morda zgolj o verskih stvareh, nego tudi o politiki. To so bile prave pravcate klerikalno-politiške vaje, pri katerih se je seveda tudi pridno ščuvalo zoper „Slov. Narod“. „Slovenec“ trdi, da se je teh vaj udeležilo 74 učiteljic, Vstetel je seveda vse šolske sestre, nune itd. Na javnih ljudskih šolah nastavljenih učiteljic je bilo prav malo, menda le kakih 15, kar je le na čast slovenskim učiteljicam.

— **Ali bodo Metelkove ustanove res nagrada učiteljem-žehtarjem?** Fr. Metelko je ustanovil šest ustanov za one ljudske učitelje, ki se marljivo pečajo s sadjerejo, in ki s posebno vnemo vzbujajo v šolski mladini ljubezen do slovenščine. Te ustanove so bile letos razpisane do konca maja, podelile se pa še niso do danes. Med učiteljstvom je zato opravičeno mnenje, da čakajo s podelitvijo duhovnih vaj za učitelje, katoliškega shoda in zborovanja Slomskove zveze, da spoznajo svoje ljudi ter jih nagrade za njihovo katoliško prepričanje in to tem ložje, ker ima pri podelitvi odločujočo besedo knezoškofijski ordinarjat ljubljanski. Že lanskíh duhovnih vaj se je vdeležil neki učitelj samo zato, da zanesljivejši dobi Metelkovo ustanovo, kot se je sam izrazil. Potem pa trdi naš dobri (?) Anton Bonaventura, kako lep in čist namen imajo duhovne vaje za učitelje?!

— **Žegnanje na Verdu pri Vrhniki.** V nedeljo dne 9. septembra bo na Verdu pri Vrhniki „žegnanje“. Ko je izvedel vrhniški gospod župnik in dekan, da hočejo fantje pri tej priliki plesati, je sporočil, da ne bo maše, ako se fantje ne zavežejo, da ples opuste. Toda občani se — vsaj sedaj — nečejo udati in nameravajo opraviti običajno žegnanje brez maše. Radovedni smo, če se kdo uda in kdo se uda: ali župnik ali občani ali nobeden. Ugled škofa Bonaventure bo na vsak način trpel. Škoda, da škof ne sliši, kako ljudstvo, verno, katoliško ljudstvo sodi o njem in o njegovem fermanu. Čudno pa se nam tudi zdi, da je vrhniški dekan in župnik sicer miren, pameten in konciljanten gospod, postal nakrat tako tesnosrčen, da že ne rečemo bojeviti. Nekateri menijo, da se hočejo sedaj, ko je kot kandidat za Kranj propal proti Koblarju, prikupiti škofu, toda mi nismo teh misli, naše mnenje je, da je le škof nanj pritiskal in ga prisilil, da je začel tako brezmiselno postopati. Gospod dekan se bo sam prepričal, da ni prav storil, ko se je udal škofovemu pritisku, zlasti ko ve, da škof Bonaventura v svoji zaslepljenosti in — recimo — naivnosti ne pozna v nobeni stvari prave meje in pri vsaki priliki kaj ukrene, kar izziva odpor in jezo celo tistih, ki se sicer radi dajo voditi, kakor hoče duhovščina.

— **Očitni grešniki na Robu.** Piše se nam: Predzadnjo nedeljo je bila v Robu prav zanimiva pridiga. Ondotni župnik je z lece naznanil, da je od škofijstva prišel ukaz v zadevi cerkvenih klopi. Ta ukaz pravi neki, da se ne spodobi, da bi imeli cerkvene sedeže tisti, ki preveč posvetno žive. Ne vemo, če je izšel res tak ukaz. Oznanilo se je to sicer z lece, ali v zadnjih letih nas je izkušnja izučila, da se oznanilom z lece ne sme vselej verjeti, in da se z lece že veliko večkrat čuje neresnica kakor pa resnica. Župnik je oznanilo o ukazu dodal še posvarilo, da naj se nihče ne čudi, če bodo nekateri izgubili cerkvene sedeže. Začelo se bo torej deliti ljudi v tiste, ki so vredni imeti cerkvene sedeže, in v očitne grešnike, ki niso vredni, da bi v cerkvi sedeli. Pri béri in pri ščelnini se seveda ne bo delalo razločka. Odločeval bo seveda famozni župnik Pešec sam. Ker se v Robu ravno ne živi preveč posvetno, bode pri izločitvi očitnih grešnikov najbrž merodajno politično prepričanje. Kdor ne trobi v župnikov politični rog, se razglasi kot očitni grešnik. Radovedni smo, kako se stvar razvije, in zlasti če bodo možje na Robu trpeli tako nasilstvo.

— **Odlikovanje.** Kakor poroča „Bolgarski trgovski vestnik“, podelila je jury

na pariški svetovni razstavi profesorju Antonu Bezenšku v Plovidu svetovno kolajno za umeteljni aparat, ki ga je iznašel kot pripomoček pri nazornem nauku v čeloboreji.

— „Glasbena Matica“. Vpisovanje učencev v šolo „Glasbene Matice“ se vrši dne 14., 15., 16. in 17. t. m. v II. nadstropji društvene hiše v Vegovi ulici. Dne 18. septembra prične se redni pouk v vseh oddelkih klavirja, solopetja, vijoline zborovega petja, glasbene teorije, harmonije, kontrapunkta in čela.

— Slovensko gledališče. Oglasila abonentov za sedeže in odjemalcev lož za gledališko sezono 1900/1901 se sprejemajo v Češarkovi trafiki v Šelenburgovi ulici. — Razven na drugem mestu objavljenega in angažovanega osobja posrečilo se je intendanci dramatičnega društva pridobiti za slovensko gledališče poleg junaškega tenorja g. Olševskega, tudi izvrstnega drugega, liričnega tenorja gospoda Stanislava Orželskega, dosedaj liričnega tenorja Ivovske opere. Kakor je profesor Zbierchowski gospodu Hubadu telegrafiral, pel in poslavljaj se je dne 4. t. m. gospod Orželski od Ivovskega občinstva v operi „Halka“, občinstvo ga je navdušeno pozdravljalo. Jutri dospe v Ljubljano.

— Program za gledališko sezono 1900/1. Intendanca dramatičnega društva prijavlja s tem v glavnih potezah program za bodočo sezono. Za vpriizarjanje dramskih predstav angaževano je sledeče dramsko osobje in sicer dame igralke: gospe Irma Polakova-Bohinec, Avgusta Danilova in Ana Housova ter gospičice Milena Alexandra pl. Katinova, Marica Ogrinčeva, Kristina Rückova, Slavica Bitenčeva, Marica Puhkova, Marica Predovnikova; ter gospodje igralci: Adolf Dobrovolny, Anton Verovšek, Rudolf Deyl, Josip Štefanac, Vladimir Housa, Anton Danilo, Otokar Boleška, Fran Orehek in Avgust Polašek. Po potrebi in možnosti se namerava dramsko osobje še med sezono spopolnjevati. Dramske predstave vodili bodo režiserji gg. Adolf Dobrovolny, Anton Verovšek in Rudolf Deyl. Repertoar dramskih predstav je sledeče sestavljen: Dolski župnik, Sedem gavranov, Bobrov kozuh, Šivilja, Sappho, Valvazorjev trg, Romeo in Julija, Četrta božja zapoved, Prababica, Sovražnik svojega ljudstva, Devica orleanška, Tujka, Red sv. Jurja, Lokavi snubač, Pri belem konjičku, Palček, Hanele, Voznik Henšel, Za narodov blagor, Vroča kri, Za pravdo in srce, Madame sans Gene, Naša kri, Praški žid, Rokovnjači, Pojdim na Dunaj, Samaritanka, Raztrganec, Adriene Lecouvreur, Kandidat za poskušnjo, Jakob Ruda, Hamlet, V Ljubljano jo dajmo in Utva. Za operne predstave angaževane so sledeče pevke moči in sicer dame pevke: gg. Amalija Carneri, za prve visokodramatične operne partije, Ela Noemi-Volfova, za mladostnodramatične in subretne operne partije, Wanda Radkiewicz, za prve mezzosopranske in altovske partije, Irma Polakova-Bohinec za subretne in sopranske operne in operetne partije, Slavica Bitenčeva za manjše altovske partije. Gospodje pevci: Tit Olševski za junaške operne partije, Stanislav Orželski za lirične operne partije, Josip Noll za prve baritonske operne partije, Otokar Löttsch za prve basovske, seriozne in buffo-partije, Avgust Polašek za druge druge baritonske in basovske partije, Josip Pavšek za manjše tenorske partije in Avgust Štamcar za manjše baritonske partije. V opernem zboru angaževanih je 12 gospej in gospodičin pevke, ter 13 gospodov pevcev, Režijo opernih predstav vodi g. Josip Noll, glasbeni del pa kapelnik dramatičnega društva g. Hilarij Benišek. Korepetitor in drugi kapelnik bo tudi g. Prochazka. Repertoar opernih predstav je sledeče sestavljen in vpriizarile se bodo opere, oziroma operete: Zrinjski, Tannhäuser, Pikova dama, Čarobna piščal, Mascotte, Psoglavci, Don Juan, Smiljana, Čert a Kača (Hudič pa Katra), Car in tesar, Aida, Puščavnikov zvonček, V vodnjaku, Nitouche, Prodana nevesta, Dalibor, Trubadur, Janko in Metka, Lohengrin, Čarostelec, Gorenjski slavček, Urh grof celjski, Stara pesem, Ksenija, Mornarji na krov, Lepa Galatea, Netopir, eventualno Afričanka, Marija Rohan, Halka in Favorita. Zaradi gostovanja se dogovarja z gg. Fran Bučarjem, Fran Pacalom, Bogomil Ptakom, Viljem Hešem in J. Komarovim.

— Gostovanje gospe Polakove. V torek zvečer je nastopila gospe Polakova v beligradskem gledališču v naslovni ulozi opere „Maskota“ z največjim uspehom. Gledališče je bilo nabito polno, in gospe Polakova je dobila poleg najvišarnejšega priznavanja velik venec s trobojnic. V četrtek je nastopila kot „Mamzel Nitouche“.

— „Ipavska dolina, lepota sveta, nam grozdja, nam vina presladkega da“, tako je pel Kalski Miroslav v onih dneh, ko je bila še res blažena ipavska dolina. Mnogo se je spremenilo od takas, a jedno je ostalo, naravna lepota in zavednost prebivalstva sta še vedno jednaki, omajal ju ni noben vihar, naj si je hrume od te ali one strani. Da je to res tako, o tem se bodo preverili jutri vsi izletniki, ki poletje tja s „Sokolom“ in pritrtili bodo istega pesnika besedam, ki pravi: „Taljanska ravnina, naj le se svetli, le vendar dolina ipavska še ni! Tedaj naj Ipava na veke živi, ker prva in prava slovenska je hči!“ — Na veselo svidenje torej jutri v solnčni ipavski dolini!

— Deželni odbor je poklical v ribniški cestni odbor g. Josipa Merherja, posestnika in trgovca v Dolenji vasi, ter gosp. Antona Andolška, župana v Vel. Poljanah.

— Politični odpustki. Iz Vrtojbe pišejo „Soči“ dne 4. t. m.: Vrtojbsko županstvo je naglo sklicalo sejo nccoj, da bi se odposlalo iz vsake občine enega moža (klečepazca) v Ljubljano na katoliški shod na občinske stroške, ali ti hudomušneži, nobeden noči iti; jim ni za odpustke te vrste, (vikar je oznanil v nedeljo 8 dni popolni odpustek, kdor se udeleži shoda.) jim ni, da bi videli Ljubljane in katoliško inteligenco, kakor tudi ne, da bi dobro živeli brezplačno. Vse to so enoglasno odvrnili, da ne gre nobeden tja. Zaključil je sejo neki bukovški starašina, ki se je odrezal rekoč: „Ne verjamem več ne kuratu in ne drugemu nobenemu, verujem le v enega samega Boga. Za v Ljubljano niso bili še nikdar odpustki razpisani, tudi sedaj političnih odpustkov nečemo.“

— I. slovenska umetniška razstava. V veliki dvorani „Mestnega doma“ se sedaj ves dan vrše priprave za slovesno otvoritev razstave 15. t. m. Pod vodstvom g. društvenega podpredsednika stavb. svetnika Duffeja, ki nadomešča odsotnega g. ces. svetnika Franketa, ter slikarjev gg. Groharja in Jakopiča se barvajo in postavljajo velike stene iz jute, na katere se obesijo slike ter se razvrščajo postavki za kipe i. dr. Tvrška g. J. J. Naglasa je izvršila vsa tapetna ter oskrbi tudi dekoracijska dela. V ponedeljek in torek pa se začne z aranžiranjem razstave. Društvo izda seveda tudi natančen seznam razstavljenih del in imenik razstavljevalcev. Da bode slikarski del razstave razmeroma prav bogat, smo že poročali, a veseli nas, da tudi kiparski del ne bo zaostajal prav nič. Kiparja gg. Repič in Zajc razstavita veliko število svojih najboljših in velikih umotvorov. Pa tudi drugi kiparji in podobarji so prispevali znatno. Otvoritev razstave se bo vršila slovesno v prisotnosti zastopnikov vseh tukajšnjih oblastev ter z umetnostjo bavečih se društev ob 12. uri. Pred otvoritvijo je II. redni občni zbor z običajnim dnevnim redom. Zvečer pa je v „Narodnem domu“ na korist razstave, ki nalaga mlademu umetniškemu društvu velikih stroškov, slavnostna akademija pod vodstvom g. ravnatelja Fr. Gerbiča.

— „Društvo za zgradbo zavetišča in vzgojevališča v Ljubljani“ je imelo dne 31. avgusta 1900 v zbornici II. mestne deške ljudske šole na Cojzovi cesti svoj izvanredni občni zbor, pri katerem so bili v društveni odbor sporazumljivo ter enoglasno izvoljeni sledeči gospodje: P. n. gg. Josip Merk, c. kr. dvorni svetnik; Ivan Plantan, c. kr. notar; Ferdinand Bradaška, mestni blagajnik; Oton pl. Detela, deželni glavar; Avgust Drešle, tovarnar; Franc Gerberšek, nadučitelj; dr. Ivan Janežič, profesor bogoslovja; Alfred Ledenik, posestnik, trgovec itd.; Franc Levec, c. kr. realni profesor; Ivan Smrekar, katehet; dr. Josip Šorn, c. kr. gimn. profesor; Ivan Šubic, c. kr. ravnatelj strokovne šole; dr. Franc Tominešek, odvetnik; Viljem Treo, stavbenik. Razsodnikom so bili voljeni gg.: Franc Hubad, c. kr. ravnatelj učiteljske; Matija Zamida, deželni svetnik; Franc Kollmann, veletržec. Pregledovalcem računov sta voljena gg.: Ivan Sušnik, stolni kanonik;

Franco Doberlet, posestnik. O društvenem delovanju se bode nam že poročalo, ko se odbor tudi konstituiral.

— Na kolesu v Pariz in nazaj. Sinoči sta se, zdrava in vesela, vrnila v Ljubljano gg. Fr. Gombač in Ant. Peterlin, ki sta se v Pariz in nazaj peljala s kolesom. Odpotovala sta dne 20. julija po naslednji turi: Ljubljana, Beljak, Lienz, Trident, Verona, Brescia, Milan, Novara, Turin, Cuneo, Tenda, Ventimiglia, Nizza, Marzilha, Nimes, Montpellier, Carcascon, Toulons, Bordeaux, Medoc, Poitiers, Tours, Orléans, Paris. Tu sta ostala 12 dni. Nazaj sta se vozila po turi: Paris, Chaulons, Nancy, Strassburg, Mühlhausen, Basel, Curih, Schaffhausen, Constanz, Arbon, St. Margreten, Feldkirch, Bludenz, Arlberg (1800 m), Inomost, Brenner (1362 m), Franzensfeste, Toblach, Lienz, Beljak, Trbiž, Ljubljana. Na celi progi sta se vozila samo 5½ ur z železnico in to tja grede radi slabega vremena in slabih cest, nazaj grede pa sta se vozila ves čas samo s kolesom. Prevozila sta na kolesu 3950 km. Iz Inomosta sta se v 2½ dneva pripeljala v Ljubljano, kjer so ju kolesarji kar najpresrečnejše sprejeli.

— „Narodna čitalnica v Kranju“ priredi povodom stoletnice rojstva pesnika Prešerna, čegar telesne ostanke čuva kranjsko pokopališče, dne 16. septembra slavnost, katere središče bo odkritje spominske plošče na hiši, v kateri je pesnik zatisnil oči na veke. Društva, ki se udeležijo slavnosti, naj to do dne 10. septembra javijo odboru z dostavkom, ali namerava društvo nastopiti korporativno, oziroma z zastavo ali le po deputaciji. Vspored: 1.) Ob 7., oziroma 8. uri dopoldne sprejem gostov na kolodvoru. 2.) Ob polu 9. uri maša v župni cerkvi v Kranju. 3.) Ob 10. uri obisk Prešernovega groba. 4.) Ob 11. uri odkritje spominske plošče. 5.) Ob 12. uri banket v gostilni gosp. P. Mayrja. (Kuvert po 3 K, priglasila se prosijo do 12. septembra.) 6.) Od 3. ure nadalje ljudska veselica in bazar v „Zvezdi“ na korist Prešernovemu spomeniku v Ljubljani. 7.) Ob polu 9. uri zvečer ples v čitalniških prostorih. Vstopnina 60 vin. za osebo. Posameznikom se vabila ne pošiljajo. Kakor se nam poroča, vrše se za to slavnost velike priprave. Pomnoženi čitalniški odbor potrudi se je, da priredi slavnost v kolikor mogoče velikem obsegu. Razposlal je vsled tega na vsa slovenska društva vabila. Naprošeni smo naznaniti, da naj društva, katera morebiti, vsled preobilnega posla, niso dobila vabila in se žele udeležiti slavnosti, to oprosté in se javijo „Narodni čitalnici“ v Kranju. K vsprejemu nam je pripomniti le to, da bode ob 7. uri zjutraj došla društva gorenjska sprejemala deputacija. Ob 8. uri zjutraj došla društva bodo pa sprejemala vsa „kranjska“ društva z do tedaj došliimi korporativno. Mašo bral bode čestiti gospod monsignore Tomo Zupan. Za popoldanski bazar pa tekmujejo baje dame kranjskega mesta v izbiri praktično-zapeljivih stvari. Izza kulis pa čujemo, da se vrše še druge priprave, katerih še ne smemo izdati. Vemo samo toliko, da bode strmljenje v obče. Imena javljenih društev prijavimo drugi teden.

— Pevskega društva „Nabrežine“ velike pevske slavnosti dne 8. in 9. septembra v Nabrežini se vdeležijo 21 društev ali korporativno ali po deputacijah. V predvečer slavnostnega dne, to je 7. septembra ob 8. uri zvečer bo razsvetljava in serenada gospej kumici Ani André. Dne 8. septembra: Ob 5. uri zjutraj budnica. Od 9. do 10. ure zjutraj sprejem in pozdrav došlih društev in gostov na kolodvoru. Ob 10½ slovesna maša. Po maši razvitje društvene zastave in zabijanje žebeljev. Po razvitju zastave razvrstitev društev in obhod. Ob 1. uri popoldne obed. Ob 2½. uri sestanek vseh društev na glavnem trgu, kjer svira nabrežinska narodna godba pod vodstvom gosp. F. Majcena. Ob 3½. uri skupna vaja za „Jadransko morje“. Ob 5. uri bo na občinskem vrtu koncert s slavnostnim govorom. Na vsprejemu je 12 pevskih točk, ki jih pojo razna pevska društva. Koncertu sledi ples. Vstopnina h koncertu 60 vin. Sodelujoči člani so vstopnine prosti. Dne 9. septembra: Zjutraj razni izleti v okolico in Trst. Popoldne sestanek na postaji, na vrtu gosp. F. Nemeca in prosta zabava.

— Redek lovski plen. V sredo zvečer okoli 10. ure je ustrelil trgovec, gospod Fr.

Verli iz Cirknice pri luninem svitu velikanskega jelena. Krasna žival tehta 3 q (168 kg), v dolgosti pa meri 2 m. Razdalja veličastnega jelenjega rogovja znaša pri vrhu 65 cm. Sodi se, da so zbegali in prepodili to zares lepo žival v cerkniško bližino najbrž vojaki, kateri so imeli po naših krajih svoje vaje, pod mogočno Slivnico pri Cirknici pa ji je smrtonosna risanica lovčeva končala življenje.

— Posojilnica v Ribnici. Meseca avgusta t. l. vložilo je 138 strank 40.383 K 44 vin., vzdignilo 99 strank 23.740 K 84 vin., posojila pa se je izplačalo 16 strankam 20.570 K. — Denarni promet za mesec avgust iznaša 100.837 K 62 vin.

— Prememba posesti. Gospod Ern. Hammerschmidt je prodal svojo graščino Schenkenthurn gospej Beti Pekarek de Peka posredovanjen Plautzovega zavoda za prodajo in nakup posestev.

— Porotne obravnave. Predvčerajšnjim vršil sta se pri tukajšnjem porotnem sodišču zopet dve obravnavi. Pri prvi obravnavi bila je 44 let stara, na Vrhniko pristojna Katarina Silvester obtožena hudodelstva goljufije. Obtoženka rojena je bila v Zante na Grškem, a se je že v mladih letih izselila v Egipt ter se je v Aleksandriji poročila s tapetarskim pomočnikom Dominikom Silvestrom z Vrhnike, ki pa je že pred leti umrl, zapustivši je štiri otroke. Do novembra lanskega leta živela je v Aleksandriji kot perica, potem pa se je s svojim ljubimcem, Grkom Giorgijem Serivanom preselila v Suez, par mesecev pozneje v Port Said in končno v Kairo, kjer jo je Serivano zapustil. Že v Suezu je začela slepiti ljudi s tem, da ve za velikanski zaklad, ki je zakopan v puščavi, da pa potrebuje raznovrstnega zlatega in srebrnega denarja, zlatnine in svilnene obleke, da zamore dovršiti potrebne priprave ter dvigniti zaklad. Na ta način osleparila je Italijanko Concetto Raffa, Angleskinjo Carnana in Francozinjo Barbaro Betin za 1467 kron. Obtoženka sicer priznava dejanje, vendar pa trdi, da je pri sleparjenju denar večinoma porabil Serivano. Porotniki so to vprašanje glede krivde soglasno potrdili, in sodišče obsodilo je Katarino Silvester na dve leti težke ječe poostrene z jednim postom mesečno. — Pri drugi obravnavi sedel je na zatožni klopi 25 let stari strojarji pomočnik Anton Dolinar iz Tržiča, obtožen hudodelstva tatvine. Dolinar je v noči od 28. do 29. avgusta letos vlomil v tovarniško pisarno Josipa Peharca ter iz miznega predala ukradel 870 kron. Obtoženec, ki dejanje priznava, bil je obsojen na 18 mesecev težke ječe. S tem je bila končana tretja letošnja porotna sesija.

— Beg natakara. Natakara A. S. se je na svojem potovanju na Vrhniki seznanil z neko gospodično, ki je iz ljubljanskega mesta izgnana, a se je ravno spet vračala v Ljubljano. Vesel, da je dobil na potovanju tovaršico, je natakara med potjo po gostilnah plačeval za pijačo, da je kar teklo raz miz. Pred Ljubljano sta se natakara in njegova spremljevalka ustavila v neki gostilni v Podsmreki, kjer je pil tudi neki vojak, kateri se je njima pridružil. Naenkrat je natakara premagal zaspanec, in je zaspal za mizo, njegova spremljevalka in vojak pa sta pila naprej na natakarjev račun, in ko sta imela dovolj, sta odšla zatrjevaje gostilničarju, da bode natakara vse plačal. Ta pa je smrčal za mizo. Ko se je prebudil in opazil, da ni nikogar v gostilni, je tudi on odšel, misleč, da sta ceho plačala ženska in vojak. Komaj pa je bil kakih sto korakov od gostilne, zapazili so njegov odhod in ženske so se vdrle za njim po cesti in vpile: „Primiti ga, primiti ga!“ Natakara pa je ubral nogo in teklo čez njive in travnike proti Ljubljani, in ko je prišel do Gradašče, je skočil v vodo in jo preplaval. Ves moker je prišel v Ljubljano, kjer pa ga je prijel stražnik, ki je bil že po nekem kolesarju obveščen, kaj se je zgodilo v Podsmreki. Med spremljanjem na magistrat pa je natakara skočil v neko prodajalnico in vrgel nekaj stran. Bila je hranilnična knjižica mestne hranilnice, glaseča se na njegovo ime z vlogo 1669 kron. Vprašan, zakaj je to storil, je odgovoril, da se je bal, da bode moral plačati ceho za svojo spremljevalko in vojaka.

— Pritožbe z južnega kolodvora. Danes ponoči je bil na južnem kolodvoru

pred prihodom poštnega vlaka in brzovlaka tak naval občinstva, da so morali ljudje čakati po dve uri predno so dobili karto, in nekateri so celo zaostali, ker niso mogli priti do blagajnice. Bila je odprta samo ena blagajnica, dasi je bilo občinstva vse natlačeno v čakalnicah. Občinstvo, ki je stalo po klopih in po svojih kovčegih, si je dalo duška z žvižganjem in glasnim zabavljanjem na upravo južne železnice. Pritisk je bil takšen, da so ubili dve šipi pri tarifnih tablah na steni. Ljudstvo je bilo tako razburjeno, da se je bilo bati najhujšega izgreda. Naloga kolodvorskih uslužbencev je, da skrbje za red pri blagajnicah, pa ni bilo nobenega, in tako so se ljudje rinili naprej in suvali drug drugega. Vrhunec pa je dosegla razburjenost, ko je pri prihodu poštnega vlaka neki sprevodnik rezerviste spodil iz kupa III. razreda in jih gnal v „Vieh-vagon“ in potem jih bajše še tudi zmerjal z „Lausbubem“. Rezervisti so vpili in zabavljali, in bi se bili menda lotili sprevodnika, da se ta ni umaknil. In to vse, ker uprava južne železnice ne skrbi, da bi bilo pri takih prilikah, ko je večji osebni promet, dovolj blagajniškega osebja na razpolago in več blagajnic odprtih. Pri tej priliki pa se je tudi spet jasno pokazalo, da je južni kolodvor pravi škandal za Ljubljano. Ako je količkej večji promet, pa že nima občinstvo prostora v čakalnici ali se pa morajo ljudje riniti skoz največjo gnečo. Da bi bilo včeraj deževalo, morali bi bili ljudje stati cele ure zvonaj na dežju, predno bi bili prišli do blagajnice. Tržaške romarje so morali pustiti čez vrt na peron, da ni bila čakalnica popolnoma zaprta. Vlaki so imeli vsled tega dve uri zamude, pa naj še reče kdo, da ni uprava južne železnice izgledna in vzorna.

— **Mestna kopel.** Od 26. avgusta do 1. septembra letos oddalo se je v mestni ljudski kopeli vsega skupaj 528 kopel, in sice: za moške 410 (283 pršnih, 127 kadnih), za ženske 118 (pršnih 23, kadnih 95).

— **Trpinčenje živall.** Včeraj popoldne je na Bleiweisovi cesti hlapec Franc Struna v službi pri Javorniku na Poljanski cesti pretepal nekega suhega, morda že 30 let starega konja, ki ni mogel izpeljati voz opeke. Tako dejanje pač zasluži najostrejšo kazni.

— **Huzar in konj** sta padla včeraj popoldne na Dunajski cesti pred staro vojaško bolnico. Huzar je odletel po cesti, pa se mu ni ničesar zgodilo.

— **Voz z mrvo** se je danes popoldne prevrnil na Marijinem trgu pred Maierjevo hišo.

— **Kap zadela** je na Valvazorjevem trgu vdovo Marijo Franz.

— **Padel** je danes popoldne na hodniku v Prešernovih ulicah vpokojeni c. kr. dvorni svetnik A. Regnard, in se tako pobil, da je krvavel.

— **Tamburaški koncert v „Švicariji“.** Jutri in pojutranjem igra izborna tamburaška družba Hrvatov v „Švicariji“. Vstop je prost.

— **„Mignon fonograf“ in „čarobna lutka“.** Naprošeni smo opozoriti na današnji inserat o teh dveh umetnih delih. Ker je soba v „Narodni kavarni“ separirana, je posebno pripravna za rodbine, ki si hote morda s svojo deco čez praznike ogledati ta zanimiva dela.

* **Skrivnosten umor.** V nedeljo, dne 11. marca t. l. je zapustil 18letni gimnazijalec Ernest Winter Kónice ter šel na izprehod. Bilo ga ni dva dni domov. Iskali so ga stariši in policaji, a našli šele 13. marca v nekem jezeru blizu židovske sinagoge v papir zavito truplo brez glave, nog in rok. Dva dni pozneje so našli na evangelskem pokopališču roko, osem dni kasneje pa v jezeru nogo. Na velikonočne praznike so našli trije dečki v bližnjem gozdu, v nekem jarku — glavo. Ene roke in noge ter drobno pa ni bilo najti vzlic najskrbnejšemu iskanju. Truplo je bilo do cela golo. Ker so bili dobljeni deli trupla brez krvi, je ljudstvo trdilo, da so Winterja umorili židje ter porabili kri v ritualne namene. Zategadelj so se primerili veliki izgredi proti židom. 10. junija je dospela razburjenost do vrhunca. Besni antisemitje so takrat porušili židovsko sinagogo ter napadli ne le žide, nego tudi redarje in redarske uradnike. Red je napravilo vojaštvo. Nekdop je ovadil žida Israelskega, da ga je videl na velikonočni petek, ko

je ob 10. dopoldne nesel v vreči okroglo stvar proti tistemu gozdu, kjer so potem našli Winterjevo glavo. Bajše se je Israelski zapletel v protialovja. S t. m. bo obravnava, za katero se silno zanimajo židje in antisemitje, zlasti pa dunajski „Dent. Volksblatt“.

* **Čudež muzikallčne nadarjenosti** je 3-letni Arviano Pepino, ki je nastopil na kongresu psihologov v Parizu in pride tudi v Berlin. Deček igra baje dovršeno na klavirju ter si je ustvaril posebno tehniko, ker ima roke premajhne, da bi igral po navadnih predpisih. Baje je nekoč, ko je bil star leto, njegova mati igrala neko sonato, a ko je doigrala, šla je po opravkih v drugo sobo. Čez nekaj hipov pa je v veliko svoje začudenje zaslišala glasove iste sonate. Ko je pogledala v sobo, je videla, da je njen sinko splezal za klavir ter z veliko spretnostjo odigral sonato. To bo najbrž bajka, a gotovo je, da je Pepino na pariškem kongresu pokazal tako muzikalčno nadarjenost, da je vzbujal obče iznenadenje. Pepino je tudi izvrsten improvizator in komponist ter je mej drugim spisal tudi koračnico, ki jo je posvetil mlademu španskemu kralju. Bržčas ima ta Španjec precej več let!

* **Strašna toča.** Te dni je padala v Boerfalvu v szolnočko-dobočki županiji strašna toča, ki je uničila vse. Ubila je šestero oseb. Razen tega je razrušenih 42 stavb in ubitih 10 glav goveje živine, 1 konj, 47 svinj, 15 ovac, 15 koz in 219 komadov perjadi. Škoda ogromna.

* **Žalostna šala.** V neki gostilni v Nyardu na Ogerskem je pilo več kmetov. Andrija Kulcsar je dejal sosedu Adamu Palencsari: „Ali veš, da te žena vara?“ Palencsar ni rekel nič in odšel. Vrnivši se v gostilno, je dejal Kulcsarju: „Žena me ne bo varala več. Je že mrtva!“ Prestrašena družba se je spogledala, a Kulcsar je rekel: „Saj sem se hotel le pošaliti.“ No, Palencsar je s sekiro ubil spečo ženo in dva mala otroka.

* **Pobožen morilec.** 28letni kmeti sin Leopold Zuser je stal te dni pred porotniki v St. Pöltenu, ker je svojo ljubico, dekle Nani Kirschner umoril. Zuser je imel s Kirschner, ki bi bila kmalu mati, v skednju sestanek. Tam ji je bliskoma prerezal vrat dvakrat, tako da ni niti zakričala. Okoli in okoli skednja so bili ljudje in tik morišča je kegljala večja družba. Kirschner je služila namreč v gostilnici. Na dan pokopa je nosil celo njeno rakev na pokopališče. Ko pa je prišel domov, so ga prijeli. V žepu je imel molitvenik ter rožni venec. Sploh so ga imeli ljudje za jako pobožnega. Obsojen je bil na vislice.

* **Kuhinja Ludovika XVI.** V Parizu v dvorani, kjer je Leo Claretie sestavil razstavo zgodovinskih igrač, se nahaja iz 18. stoletja mnogo zanimivih, čudnih predmetov katerih posamezni so stali 30—40.000 frankov. Mehaničen slon, katerega je morda malo pretirano Claretie proglasil za najdudovitejše delo človeškega uma, po takratni modi napravljene punčike, vojvodinje in vesele plesalke, ki so si — pozabivši svoje stanove — tukaj v steklenih omarah dale „rendezvous“. Med to drobnjavo obuja posebno zanimanje neko delo slavnega cizlerja Caffierija, kuhinja nesrečnega Ludovika XVI. To ni morda kuhinja, kakor si jo misli človek navadno, nikakor kuhinja za punčike, kakor si jo želi vsako malo dekle, ampak mehanična igrača velike umetniške vrednosti. Vzlic temu, da je majhna meri jedva 10 kvadratnih palcev je vendar v tej kuhinji veliko dejanja in nam ista kaže prav mične detajle. Napravljena je iz medi in pozlačenega srebra. Venec lično modeliranih cvetlic, hijacint, jazminovih cvetov in divjih vrtnic jo obrobja. Na strehi, ki je obdana od trte, je ura. Na vrhu sedi debeloličen Amor in gleda veselo v svet. V tej mali hiši je pravo življenje. Na ognji se praži petelinčzk iz meissenskega porcelana, dočim poleg ognjišča dva psa počivata. Dekla pusti svoje delo pri ognjišču ter ravno sprejema od gospodarja kletko, v kateri sedita tako bojazljivo dva goloba, kakor ti se bala usode, ki ju čaka. Ko je umrl Ludovik pod giljotino, so se zgubile dragocenosti verasailskega gradu po vsem svetu. Tudi ta kuhinja je prišla v tuje roke. Leo Claretie jo je dobil pri neki Madame Lelong, katera mu je za dobo razstave posodila, da pokaže, da je Ludovik več razuma imel za kuhinjo, nego za vladanje.

Književnost

— **Život** ima v knjigi II, zv. III. tole vsebino: Slike: B. Cikoč: Innocentia (Iz ciklusa). R. Frangés: Susanne. C. Medović: Groblje na Kuni. Vigneta od T. Krizmana. Sadržaj: Silvije Str. Kranjčević: Život. — Ivanov: Nijem je svemir. — Ivo Cippico: Otrgnuti život. — Srgjan Tucic: Zadnje poglavje. — Maxim Gorkij: Makar Čudra, preveo dr. F. S. Gundrum. — Ivan Krnic: Silvije Strahimir Kranjčević (sa slikom). — Matica Hrvatska god. 1899. (Vladimir Lunaček: Prof. Milivoj Šrepet: Preporod u Italiji). — Iz književnog i umjetničkog svijeta: Jubilej biskupa Josipa Jurja Strossmayera. — Kazalište: Safvet beg Bašagić-Redžepašić (Mirza Safvet): Abdullah paša. — Književnost: Proslava četiristogodišnjice hrvatske književnosti. Vladimir Nazor: Slavenske legende. A. G. Matoš: Novo iverje. Andrija Milčinić: Zapisci. Iz talijanske književnosti. — Umjetnost: Pariška izložba. — Smotra. — Nove knjige.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 7. septembra. Danes se definitivno odloči usoda parlamenta. Ministrski svet, ki je imel že včeraj daljšo sejo, kateri so sledila posvetovanja ministrskega predsednika z raznimi parlamentarnimi voditelji, se je sešel danes dopoldne ob 9. uri. Seja je trajala od 9. dopoldne do 2¼ popoldne. V tej seji se je končno formalno sklenil razpust poslanske zbornice in se je določil termin, kdaj se snide novovoljeni državni zbor. Tudi se je sklepalo o komentarju, ki ga misli vlada obelodaniti zajedno z razglasitvijo razpustnega patenta in o raznih pripravah birokratično-tehniškega značaja za volitve. Po seji ministrskega sveta je šel Körber k cesarju, da izprosi odobrenje storjenih sklepov. Pričakuje se,

da se razpustni patent razglasi že jutri, toda doslej še ni gotovo, če se to zgodi.

Lino 7. septembra. Ebenhoch dokazuje v „Linzer Volksblattu“, da razpusta parlamenta ni povzročilo jezikovno vprašanje, niti radikalizem nego nemška liberalna stranka s tem, da je začela boj proti desnici, ter vprašuje potem, kaj se hoče z novimi volitvami doseči. Kvota bi se lahko podaljšala brez parlamenta, državne potreščine se zagotove s § 14. in tudi za investicije potrebni denar se bi lahko dobil. Razpust parlamenta torej ni potreben, in Ebenhoch pravi, da ne ve, kaj se hoče z razpustom doseči.

Dunaj 7. septembra. Razne stranke so že začele s pripravi za nove državnozborske volitve, kajti nihče ne veruje oficioznim zatrdilom, da se bodo nove volitve vršile šele začetkom decembra, nego se misli, da se bodo volitve vršile najkasneje tekom prihodnjega meseca. Socialno-demokratska stranka je imela sinoči že zaupni shod svojih voditeljev in je iz njenega glasila razvidno, da gre z velikimi nadami v volilni boj.

Lizbona 7. septembra. Angleška je portugalski vladi oficialno notificirala aneksijo Transvaala.

London 7. septembra. „Standard“ poroča, da so Buri ujeli večjo angleško patroljo konjenikov.

London 7. septembra. Iz Pretorije došla poročila naznanjajo, da je tekom prihodnjih dni pričakovati, da pride do zadnje odločilne bitke mej Buri in Angležji.

Rim 7. septembra. „Tribuna“ javlja, da se je v Novem Yorku vkrcalo več nevarnih anarhistov, ki so namenjeni v Evropo.

Slovinci in Slovenke! Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Zavarovalne vesti.

Važno za banke, hranilnice, posojilnice, trgovce in od obresti živeče zasebnike.

O novem načinu za doseganje visokih temperatur z uporabo aluminija, o kojem je predaval dr. H. Goldschmidt pri glavnem zborovanju nemških kemikov v Hanovru se poroča: Način se naslanja na iznajdbo dr. Goldschmidta, iz mešanice kovinskih oksidov in aluminija, imenovane „thermit“, jednostavno in hitro izgotoviti ognjeno-tekočo maso izredno visoke temperature. Ognjeno-tekoči thermit, ki se vlije na kladno železa, raztopi železo kakor vroča voda sneg. Pred tatovi in ognjem varne blagajnice se ne protivijo več, oklopne plošče dobe luknje. Najraznovrstnejša razkazovanja so to zadostno dokazala. Dr. Goldschmidt je razkazoval to ravnanje na leseni poskušalni mizi tehnične visoke šole v Hanovru. Temperature več nego 3000 stopinj so potrebovale operacije 2 do 3 minut. Operacija se izvršuje tako hitro, da ostane topilnik mrzel in se lahko vzame v roko. S tem ravnanjem je nastala nova stroka vede, aluminothermija, a tudi nova nevarnost za vloma varne blagajnice, ker v 2—3 minutah se z največjo mirnostjo, brez vsacega hrupa iz najmočnejše oklopne plošče lahko iztopi luknja kate-rekoli velikosti. Ta nova iznajdba je velikim bankam delala ne male skrbi, za to tudi niso zamudile, ko so izvedele podrobnosti tega pretečega načina, da so vporabile zavarovanje proti vlomom, in vse velike banke so vsebino svojih blagajnic, celó svoje safe-deposite, takoj zavarovale proti tatvini po vlomom.

Zavarovalne družbe, katere zavarujejo proti tatinskemu vlomom, so po tej novi iznajdbi v največji zadregi, ker imajo pred seboj nov slučaj nevarnosti, o katerem pred meseci še nihče ni slutil. — **C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni generali v Trstu** (glavna agencija v Ljubljani, Gradlišče št. 4) ki zavaruje proti tatinskemu vlomom, izjavlja, da jamči brez povišanja premije tudi za škode povzročene po „thermit“-u. (1813—1)

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda. Dr. Viktor Kac v Velenju (za šolo na Muti) nabral pri svoji odhodnici mej Velenjčani 20 K. — G. Josip Smodej, c. kr. notar v Velikih Laščah podaril 12 K, kot del njemu pripadajočih kazensko pravnih stroškov proti županu Franc Muštarju. — Neimenovana rodoljubkinja skupilo za časopisne znamke 9 K 4 v. — Skupaj 41 K 4 v. — Živeli!

Za Prešernov spomenik: G. Josip Smodej, c. kr. notar v Velikih Laščah podaril 12 K, kot del njemu pripadajočih kazensko pravnih stroškov proti županu Franc Muštarju. — Živeli!

Za učiteljski konvikt: Gospod Fran Kozjak v Borovnici poslal 19 K 50 v. nabranih o priliki praznovanja 25letnice in častnega občanstva g. nadučitelja Frana Paplerja. — Svoto smo izročili blagajniku g. Dimniku, ki s tem hvaležno potrjuje prejem.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravlja, katero se dá tako mnogostransko porabiti, nego „Moll-ovo francosko žganje in sol“, ki je takisto bolesti utešujoče, ako se namaže s njim, kadar koga trga, kajak to zdravilo vpliva na mišice in živce krepilno in je satorej dobro, da se priliva kopelim. Steklenica K 1-80 a. v. Po poštnem povzetju pošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvor. založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalohah po dešeli sahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, zasnamovan s varnostno znamko in podpisom. 6 (11—7)

Posobne antiseptične lastnosti prvin praškega domačega mazila iz lekarne B. Fragnerja c. kr. dvornega dobavitelja v Pragi so pogoj za uspešno zacelitev ran razne vrste. Mazilo je posebeo pripravno, da se pokrijejo z njim, ker jih branijo vsacega ponesnaženja in jih hlade in olajšujejo bolečine. To izborno domače zdravilo se dobiva tudi v tukajšnjih lekarnah.

Za training kolesarjev, kakor za dosego ii ohranitev primerne položaja za ture je Kwizdov Fluid „znamka kača“ izrednega vpliva. Fro-tiranje je kakor znano po mučnih telesnih delih velike važnosti, učini regeneriranje moči, ter obvaruje škodljivih posledic. To dobrodejni učinek se poviša z uporabljanjem Kwizdovega Fluida. Pred športnim delom uporabljen, stori mišice ter vso konstitucijo odporno in stori moža zmogljivega, da prestaja tudi večje štrpance, ter po delu na novo oživi onemogle mišice, odstranjuje čut utrujenosti ter ž njo združene vsakovrstne bolečine. Kolesar, ki gleda na svoje zdravje, bode storil dobro, ako uporablja to izvrstno preskušeno sredstvo.

Proti zobobolu in gnjilobi zob izborno delujo

Melusina ustna in zobna voda

utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

Cena 1 steklenici s rabilnim navodom 50 kr.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil.

Po pošti raspoložljiva se vsak dan dvakrat.

Jedina zaloga (10—36)

Iekarna M. Leustek, Ljubljana

Realjeva cesta št. 1, sraven mesarskega mostu.

Slab duh iz ust in slab okus odpravi
Kosmin ustna voda takoj po svojih desin-
fikujocih in aromatičnih lastnostih. Steklenica
za 1 gl. služi dolgo časa.
Glavna zaloga: Anton Krisper v Ljubljani.

8 (1212-1)

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 506-2 m. Srednji tlačni tlak 756-0 mm.

Sept.	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempera- tura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
6	9. zvečer	737-7	14-2	brezveter.	jasno	0 mm.
7	7. zjutraj	738-3	9-7	sl. vzjvzh.	megla	0 mm.
	2. popol.	738-7	23-5	sr. jzhod	jasno	0 mm.

Srednja včerajšnja temperatura 14-6°, nor-
male: 16-2°.

Dunajska borza

dne 7. septembra 1900.

Skupni državni dolg v notah	97-80
Skupni državni dolg v srebru	97-10
Avstrijska zlata renta	116-80
Avstrijska krona renta 4%	97-90
Ogrska zlata renta 4%	115-10
Ogrska krona renta 4%	90-80
Avstro-ogrski bančni delnice	1696-—
Kreditne delnice	686-50
London vista	242-05 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 mark	118-20
80 mark	23-64
80 frankov	19-30
Italijanski bankovci	90-50
C. kr. cekini	11-41

(36-9)

Priporočajo se, paziti na to zname-
nje, užgano v probek, in na eti-
keto z rudečim orlom, ker se jako
pogostoma prodajajo ponaredbe

Mattoni-jeve Giesshübler slatine.

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastner-ju in
Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih spece-
rijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Priporočilo.

Firma J. C. Bernard, tovarna za
razne stroje v Karlinu na Češkem
(pri Pragi) mi je za mojo vodno žago
poslala jedno pat. Haag-ovo železno
turbino, katero sem sam postavil in s
katero sem jako zadovoljen. Vodna sila
pri moji žagi je jako slaba. Dosedaj je
gonila res tudi le jedno vodno kolo, s
tem pa kljub vsem mogočim tehničkim
olajšavam samo jedno žago. Naročena
turbina pa razvija moči za 9 1/2 konjskih
sil in žene pri isti vodni sili zlahka dve
žagi ter en cirkular zajedno, brez
prejšnjega šuma in ropota, ker teče jako
mirno. Izgotovljena je iz dobrega mate-
rijala, zelo močno, a vendar jako precizno
in tako lahko, da tudi z malo vodo dobro
deluje, pri veliki vodi pa vsejedno ne
podlega.

Radi tega priporočam firmo J. C.
Bernard vsem onim, ki si mislijo naba-
viti moderni gonilni stroj, tembolj, ker
cene niso visoke, plačilni pogoji pa jako
ugodni. Turbino si lahko vsakdo pri meni
ogleda, kjer dobi lahko vsa potrebna
natančna pojasnila o velikosti, moči in
cenah.

Na Bregu pri Borovnici, dne
24. avgusta 1900.

Fran Švigelj

(1713-3) posestnik in trgovec z lesom.

Jovna zahvala.

Vsem p. n. gospodom prijateljem, ki
so mi povodom mojega 25letnega službo-
vanja v Borovnici, in obenem k mojemu
častnemu občanstvu od blizu in daleč v
tolikem številu čestitali, da se ne morem
vsakemu posebej zahvaliti, izrekam tem
potom svojo najsrčnejšo zahvalo.

V Borovnici, 5. septembra 1900.

Fr. Papler

(1802)

nadučitelj.

Dijak

vsprejme se na stanovanje in hrano pri
Jerneju Babić (1807)

na Starem trgu št. 26.

Četrtil ponatis D
brošurice

„Izgubljeni Bog!“

je izšel

in se dobiva v L. Schwentnerovi knjiго-
tržnici komad po 20 vin., po pošti 3 vin. več.

Ces. kr. avstrijske državno železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane 12. kol. Proga čez
Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž,
Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal
v Ansee, Isl, Solnograd, Zell ob jezeru, Lend-Ga-
stein, Inomost; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na
Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m. zjutraj
osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Fran-
zensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd,
Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzen,
Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago,
Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m.
dopoludne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Ce-
lovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m.
popoludne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec,
Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell
ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz;
čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen,
Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari,
Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 9 min. zve-
čer osonni vlak v Jesenice. Vrh tega ob nedeljah
in praznikih ob 5. uri 41 min. popoludne v Podnart-
Kropo. — Proga v Novomestu in v Kočevju. Osonni vlaki:
Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1. uri 5
m. popoludne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — Prihod
v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob
5. uri 15 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via
Amstetten, iz Inomosta, Solnograda, Linca, Steyra,
Isa, Ansee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Fran-
zensfeste. Ob 7. uri 45 min. zjutraj osonni vlak iz
Jesenice. — Ob 11. uri 16 m. dopoludne osonni vlak
z Dunaja via Amstetten, iz Karlovih varov, Heba, Ma-
rijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Linca,
Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregencia, Inomosta,
Zella ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, Pon-
tabla. — Ob 4. uri 38 m. popoludne osonni vlak z
Dunaja, iz Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Fran-
zensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m. zvečer osonni
vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov,
Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Bu-
dejovic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla.
Vrh tega ob nedeljah in praznikih ob 8 uri 20
min. zvečer iz Podnarta-Kropo. — Proga iz
Novoga mesta in Kočevja. Osonni vlaki:
Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m.
popoludne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — Od-
hod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Ob 7.
uri 28 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoludne, ob 6.
uri 50 m. in ob 10 uri 25 m. zvečer, poslednji vlak
le ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Lju-
bljano drž. kol. iz Kamnika. Ob 6. uri 49 m.
zjutraj, ob 11. uri 6 m. dopoludne, ob 6. uri 10 m.
in ob 9. uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob ne-
deljah in praznikih. (1306)

Staro preizkušeno dije-
tetično kosmetično sred-
stvo (namazanje) za oja-
čenje in okrepčanje kit
in mišic človeškega
trupla.

Kwizdov fluid.

znamka kača.

(Turistovski fluid.)

Vporabljajo ga turisti, kolesarji
in jezdecji z uspehom za ojače-
nje in zopetno okrepčanje po
daljših turah.

Gena 1 steklenici K 2-—, 1/2 steklenici K 1-20.
Pristen na prodaj v vseh lekarnah.

G Glavna zaloga: (1336-3)
Okrožna lekarna v Korneuburgu pri Dunaju.

Darila za vsako priliko!
Frid. Hoffmann
— urar —
v Ljubljani, Dunajska cesta

priporočajo svojo naj-
večjo zalogo vseh
vrst

žepnih ur
zlatih, srebrnih, iz
tule, jekla in nikla,
kakor tudi stenskih
ur, budilk in salon-
skih ur, vse samo
dobro do najfinije
kvalitete po nizkih
cenah.

Novosti
v žepnih in sten-
skih urah so vedno
v zalogi. 37

Popravila se izvršujejo najtočneje.

ROHICE V
KISELJAK Tempel-Styria-vrelo
CJELAM SVIJETU GLASOVITO
okrep[ilju]je pi[st]o. Nenadkriljena voda za lj[ub]je

Uniforma

popolnoma nova, nenošana za prosto-
voljca - enoletnika 27. pešpolka je

ceno na prodaj.

Kje, pove upravništvo „Slov. Naroda“.
(1822)

V separatnem salonu

„Narodne kavarne“.

Danes in naslednje dni vsak dan
od 1. ure popoldne do 7. ure zvečer neprestano:

Predstavljanje
akustičnih umetnih del.

MIGNON-
GROFON

in
pariška čarobna lutka

Prvi reprodukuje orkestralne glasbe, razno-
vrstne operne arije, pesni in romance, katere
so peli izborni pevci in pevke.

Tako razlikopolnih fonografskih predstav še ni
bilo tukaj.

„Čarobna lutka“ poje, govori in se smeje.

Posebno je veselje za otroke in absolutna
novost za Ljubljano.

Vstopnina 20 h (10 kr.), otroci 10 h
(5 kr.). Vhod Gospodske ulice skozi
kavarno ali Dvorski trg po stopnicah.

K obilni udeležbi vabi nujljudejše
podjetnica.
(1831)

Rodoljubi pozor!

Narodno-gospodarsko društvo v Staremtrgu pri Ložu
ustanovilo je

prvo parno mlekaro in sirarno

po najnovejšem sistemu in z najboljšimi stroji
ter priporoča vsakovrstne mlečne izdelke, kakor sir, zlasti surovo maslo
po najnižjih cenah in v najboljši kakovosti.

Rednim odjemalcem in odjemalkam večjih množin cene po dogovoru.

Torej, rodoljubi, podpirajte prvo parno združno slovensko podjetje.

Za načelstvo:

Franjo Petsche, ravnatelj.

(1179-13)

„THE MUTUAL“

zavarovalna družba za življenje v New-Yorku.

Popolnoma vzajemna.

Police so po preteku 2 let nespodbijalne in po preteku 3 let
nezapadljive.

Konečne števke bilance za leto 1898:

Denarno stanje	1,369.576,693-29 kron.
Zavezanosti na račun lastnikov polic	1,150.168,487-79 „
Prebitok na račun lastnikov polic	219.408,205-50 kron.
Zavarovalno stanje, vstevši telesne rente	4,795.509,175-81 „
Dohodki leta 1898	299.660,000-— „

Rezerve premij avstrijskih zavarovancev založene so v avstrijski zlati renti pri
c. kr. ministerialnem plačilnem uradu na Dunaju.

Letne dividende. V polici zajamčena posojila in odkupi v gotovini.

Pojasnila, prospekte i. t. d. daje

(1921-23)

generalno zastopstvo za Kranjsko

v Ljubljani, Frančiškanske ulice št. 14, II. nadstr.

F. Cassermann

krojač za civilne in raznovrstne

uradniške uniforme

in poverjeni zalagatelj ces. kr. unlf.
blagajne drž. železnice uradnikov

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4

se priporočajo slavnemu občinstvu za
izdelovanje civilnih oblek in nepre-
močljivih havelokov po najnovejši fa-
coni in najpovoljnejših cenah. Angle-
ško, francosko in tuzemsko robo ima
na skladišču.

Gospodom uradnikom se pripo-
roča za izdelovanje vsakovrstnih uni-
form ter preskrbuje vse zraven spa-
dajoče predmete, kakor: sablje, meče,
klobuke itd., gospodom c. kr. justič-
nim uradnikom pa za izdelavanje

talarjev in baretov. 37

Optični zavod

J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1

priporočajo svojo veliko zalogo

vsakovrstnih očal, lov-
skih in potnih daljno-
gledov, kakor tudi vseh
optičnih predmetov.

Zaloga fotografskih aparatov.

Vsa v to stroko spadajoča popravila
in vnanja naročila točno in ceno. 37

Pri nakupovanju
suknenega in manu-
fakturnega blaga
se opozarja na trdko

HUGO IHL

v Ljubljani

v Špitalskih ulicah šte. 4.

Velika zaloga

37

suknenih ostankov.

Prodajalka

izurjena v trgovini, delavna in hitra, želi vstopiti v kako prodajalnico ali pa v podružnico.
Ponudbe prosijo do 10. septembra pod O. P. poste restante Ptuj. (1797)

Učenca

sprejme takoj (1801-3)

J. Kapsch-a naslednik
Adolf Wagenpfeil
juvelir na Jurčičevem trgu št. 2.

Lep

fotografični aparat

skoro nov, z meteor-objektivom, velikost 18x24, se po nizki ceni prodaja.
Kje, pove iz prijaznosti upravnistvo „Slov. Naroda“. (1792-2)

Sprejemem vestnega in spretnega trgovskega pomočnika

kateri je v železnini in špeceriji dobro izvežban, pod dobrimi pogoji.
Ponudbe naj se pošiljajo na upravnistvo „Slov. Naroda“. (1823-1)

Vabilo

k

plesni veselici

katera bode

v nedeljo 9. septembra t. l.

v gostilni pri Majarončku

Vodmat.

Vstop prost.

Izvrstna vina, točna postrežba.

K obilni udeležbi vabi

Jernej Jelenič,
gostilničar.

1827

Proda se (1756-4)

hiša šte. 18

v Strelških ulicah.

Izve se pri gosp. dr. Vallentschag-u, odvetniku v Ljubljani (Dvorni trg št. 3).

Novo!

Novo!

V Lattermannovem drevoredu.

KINEMATOGRAF OESER

model 1900.

V elegantnem paviljonu. Lastna električna razsvetljevalna vpeljava.

Podobe v naravni velikosti.

Originalni posnetki

iz pariške svetovne razstave

kakor:

vožnja na Seni skozi razstavo, slavni vrteci se trotoar, življenje na razstavi itd. itd. — Nadalje

podobe iz burske vojne.

Razen tega

interesantni in izredno komični prizori. Predstave vsak dan, in sicer ob nedeljah in praznikih ob 3., 4., 5., 6., 7. in 8. uri zvečer, ob delavnikih ob 4., 6. in 8. uri zvečer.

Cene: I. prostor 30 kr., II. prestop 20 kr. Otroci in vojaki iz moštva plačajo polovico.

Programi se dobijo pri blagajni.

Veselošpovanjem

(1821)

F. J. Oeser.

„GLANZINE“

zakonito varovano pod št. 9386 in št. 9723 daje (1362-9)

najlepše likano perilo.

Z jedno tablico „Glanzine“ za 10 vin. v 1/2 litra tople vode razpuščeno se lika brez vsacega drugega dodatka absolutno gotovo: 6 vrhnih srajc, 12 manšet in 12 ovratnikov, da so

tako lepi, kakor novi!

V tablicah po 10 vin. na prodaj v večini špecerij-skih in drogerijskih trgovin in v prodajalnah mila.

Jedini izdelovatelj:

Fric Schulz jun.
Heb (Eger) in Lipsko.

Dijak

spodnje gimnazije vsprejme se na hrano in stanovanje.

Kje, pove uprav. „Sl. Naroda“. (1826)

Lepo stanovanje

v I. nadstropju s 4 sobami in pritliklinami odda se s 1. novembrom v najem v Gospodskih ulicah št. 7. (1746-2)

Dijaki

se sprejmo na hrano in stanovanje. (1768-2)

Mestni trg št. 3, III. nadstr.

Hiša na prodaj

je v Ljubljani, v Kurji vasi, na dolenski cesti.

V hiši so 4 sobe za gostilno priprave, dalje ima 2 kleti, 2 hleva, 3 svinjake, kegljišče in vrt. 18 delov močvirja in 6 orolov hriba. Cenjeno je posestvo na 16 500 gld.

Kdor želi kupiti, naj pride na dražbo v Križankah 10. dne septembra 1900 ob 9. uri zjutraj. (1784-2)

Od vis. c. kr. deželnošolske oblasti konc. zasebne

glasbene šole Kaiser

Dunaj, VII., VIII. in XI. okraj; 27. šolsko leto. Letno približno 350 gojencev iz tu- in inozemstva; 26 učnih močij, med katerimi se nahajajo umetniki prve vrste. — Petje, (operno, koncertno, cerkveno, zborško), klavir, vsa godala in trobila, vse teoretične stroke, mešan zbor, orkester, postranski tečajji za diletante. — Cerkevno-pevski tečaj za dečke pevce. — Zletni tečaj za odgojevanje učiteljev. — 7mesečni pripravljalni tečaj za c. kr. drž. izpit za poučevanje glasbe na srednjih šolah in na učiteljskih, kakor tudi za vodstvo zasebnih šol glasbe. (54 kandidatov je naredilo ta izpit deloma z odliko.) — Tečaj za orkestralno glasbo in kapelnike (civilne in vojaške.) Oddelek za pismeni-teoretični pouk. — Specialni tečaj za višjo izobrazbo. — 2mesečni ferialni in specialni tečaj (oktober-november, julij-september.)

Glavne učne moči:

Dr. Maks Dietz, vseučiliški docent in člen c. kr. komisije za drž. izpit; M. Kupfer-Berger, em. c. kr. dvorne opere pevka; Maks Jentsch, Roza Kahlig, kapelniki; E. Kaiser, ravnatelj R. Kaiser, Stef. Wahl, c. kr. dvorni glasbenik, itd.

Prospekte kakor tudi vsakršna pojasnila daje zavodova pisarna VII., Zieglergasse 29. Vnanjim izkaz o penziji v obližji zavoda. (1801-1)

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki zastoj. (35)

Slovenskega

stenografa

sprejme takoj (1793-3)

odvetnik dr. Franko v Gorici.

Zajamčeno iz pristnega vina

izdeluje (434-19)

vinski jesih

ALBERT ECKERT

v Gradcu.

Dobiva se v vseh boljših špecerij-skih in delikatesnih prodajalnicah.

Sloveči profesorji zdravilstva in zdravniki priporočajo

Želodčno tinkturo

lekarnarja Piccoli

v Ljubljani

dvornega založnika

Nj. Svetosti papeža

Razpošilja se proti povzetju v skatljicah po II. 12 in več steklenicah. (1368-8)

kot želodec krepujoče in tek vzbujajoče, dalje kot prebavljeno in telesno odprje pospešujočesredstvo, posebno onim, ki trpe na navadnem telesnem zaprtju.

Opeka vseh vrst!

Dovoljujem si slavnemu občinstvu naznati, da sem v svojo

opekarno

uvredel delovanje

s parno silo

in da izdelujem vsakovrstno

opeko za stavbe,
zarezo opeko (Strangfalzziegel),
stisnjeno strešno opeko (Dachpressziegel) itd. itd.

„Za trdnost opeke zoper vremenske vplive prevzemam posebno jamstvo.“

Priporočujem svoje izdelke vsem gg. stavbenikom in drugemu občinstvu, zagotavljam najhitrejšo postrežbo in jako nizke cene.

Ludovik Herzmann

(1234-14)

opekarna s parno silo.

Kdor hoče imeti gotovost, da dobi dobro in čisto čokolado, naj kupi

CHOCOLAT SUCHARD.

Ta staropreizkušena, najboljše renimirana marka je skrbno pripravljena, zajamčeno čista in na vsem svetu priljubljena. (213-33)

Dobiva se povsod na prodaj.

Novozidana hiša

z vrtem, na lepem kraju, ob jako prometni državni cesti v Ljubljani, s popolnoma urejeno trgovino z mešanimi blagom vred, prodaja se takoj. Eventualno odda se tudi trgovina sama v najem. (1726-3)

Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

Dijaki

vsprejmejo se na hrano in v stanovanje.

Izve se v Prečnih ulicah št. 2, I. nadstropje, desno (ob Sv. Petra cesti). (1817)

Denar se išče najeti

na gotovo, dobre dohodke dajoče podjetje v Ljubljani, eventualno se lahko pristopi kot tihi sodružnik.

Dopisi naj se pošiljajo upravnistvu „Slov. Naroda“. (1776-3)

Dijaki

se vsprejmejo v stanovanje in na hrano.

Izve se v Gospodskih ulicah št. 3, pritlično. (1814-1)

Lepa klet

pri cesti se odda v najem pri

Mariji Novak

Štepanja vas šte. 25.

Dijak se sprejme

v popolno, dobro preskrbo za 18 gold. na mesec.

Stanovanje jako lepo (v krasni legi), lastna spalnica ter prosta raba klavirja.

Naslov se izve pri g. Juliju Klein-u (zaloga stekla) Wolfve ulice št. 4. (1829-1)

Trgovski pomočnik

izurjen v manufakturni kakor tudi v špecerij-ski stroki, želi sedanjo službo spreminiti.

Ponudbe blagovolijo naj se pošiljati pod J. K. št. 26 Kočevje. (1774-4)

Najboljše berilo in darilo
je vsestransko jako pohvaljena

„Vzgoja in omika ali izvir sreče“

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega, da more sebe in druge blažiti in prav olikati) (112-37)

ter se dobi za predplačilo 1 gld. 50 kr., po pošti 10 kr. več, ali proti poštnemu povzetju pri

Jožefu Valenčiču na Dunaju

III. Bez., Steingasse Nro. 9, I. Stock, Thür 10. Založnik, ozir. prodajalec je voljen vrniti denar, ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in čisto v treh dneh nazaj.

Cena je skrajno znižana, knjig je malo več.

Naznanilo!

Vsled sklepa upniškega odbora se manufakturna trgovina

Josipa Višnarja

v pondeljek, dne 10. septembra t. l.

zopet odpre in se bode vsa v konkurzno maso spadajoča zaloga raznega manufakturnega blaga prodajala po najnižjih cenah.

V Ljubljani, dne 7. septembra 1900.

Dr. Fran Tekavčič, l. r.

oskrbnik konkurzne mase.

1830

Podjetje brez konkurence
iže solidne

agente

za prodajo novih, povsod idočih izdelkov. Visoka provizija, eventualno stalna plača. Ponudbe vsprejema **J. Klimesch, Praga št. 1124/II.** (1887-6)

C. kr. koncesijonirani
prometni zavod za posestva
Ivana Nep. Plautz
v Ljubljani

Rimska cesta št. 24.

Zaznamovanje za nakup in prodajo vsakovrstnih posestev. Naročila se izvršujejo najprej.

„Vinacet“

je pri vseh hišnih gospodinjah priljubljena kisova esenca, ki daje samo s vodo zalita izborna kis za jedila in za vlaganje. Gotov kis je ali že pri nakupu manj vreden ali se pokvari, ko leži v kuhinji. Tak kis pa je zdravju škodljiv in vrhu tega za ohranjanje jedil nesposoben. Napravljaj si svoj očet sam in porabi v to kisovo esenco „Vinacet“ in imel boš vedno najboljši kis doma in prihraniš mnogo denarja. — Dobiva se v vseh delikatesnih in drogerijskih trgovinah in prodajalnah kolonijalnega blaga po ceni 1 K za 1/2 litersko steklenico in 3 K za 1 litersko steklenico. Iz „Vinaceta“ narejeni kis velja 10—15 vinarjev liter, kakor je namreč močan.

Na prodaj ga imata v Ljubljani: **J. Buzzolini in J. C. Praunseiss.** (1492-2)

Kdor ima za prodati
deželnih pridelkov

kakor: (1800-2)

fižol, krompir i. t. d.

naj se obrne zaupno na podpisane, kateri prejema blago v komisijon in posreduje prodajo vsakršnega blaga proti primerni odškodnini.

Alojzij Grebenc

in v Trstu

ulica Torrente št. 30, 32.
pooblaščen javna tehnika in trgovina
s prašiči in domačimi pridelki.

Uradno dovoljena (1818)

posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6

ima veliko izber vseh vrst služeb za Ljubljano in za zunanjo, posebno za navadne in boljše kuharice, deklice za vsaka dela, sobarice, blagajničarice, vrtnarje, slugo, kočijaže i. t. d. Potnina tukaj, natančneje v pisarni.

Izurjene šivilje

se takoj sprejmejo

na Sv. Petra nasipu št. 33

Posejilnica v Mariboru

odda

gostilno v „Narodnem domu“

od 1. decembra 1900 naprej v najem.

(1798-2)

Določbe o pogojih poizvedo se lahko pri ravnateljstvu posejilnice.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkrijačo, kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najstrovejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

(1298-10)

Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Razglas.

(1794-2)

Na **I. državni gimnaziji v Ljubljani** (Tomanove ulice št. 10.) se prične šolsko leto 1900/1901

dne 18. septembra t. l.

s slovesno službo Božjo v domači kapeli.

Učenci, ki nameravajo na novo vstopiti v **I. razred**, se bodo vpisavali dne 16. septembra od 9.—12. ure dopoldne. **Sprejemne izkušnje** za I. razred se pričnejo dne 17. septembra ob 8. uri zjutraj.

Učenci, ki so doslej obiskovali ta zavod, ali ki hoté na novo vstopiti v kateri drugi razred, naj se javijo dne 17. septembra med 8.—12. uro.

Po naredbi c. kr. deželnega šolskega sveta od dne 28. avgusta 1894. l., št. 2354, se smejo učenci, ki po svojem rojstvu ali po rodbinskih razmerah pripadajo ozemlju c. kr. okrajnih glavarstev v Črnomlju, Kranju, Novem mestu in Radovljici in ozemlju c. kr. okrajnih sodišč v Kamniku, Kostanjevici, Mokronogu in Zatični, na tukajšnji gimnaziji sprejemati le po dovoljenju c. kr. dežel. šolskega sveta.

Ravnateljstvo I. državne gimnazije (doslej c. kr. velike gimnazije) v Ljubljani,

dne 5. septembra 1900.

Vincenc Čamernik

kamnoseški mojster

v Ljubljani, Slomšekove ulice št. 17 (nasproti mestne elektrarne).

Izborna zaloga **grobnih spomenikov**

iz različnih marmorjev, granitov in sijenitov.

Naprava **kompletnih rodbinskih rakev**

tu in na deželi.

(1014-21)

Raznovrstna v to stroko spadajoča popravila.

Stavbena dela.

Priznana solidna in točna postrežba.

Založena 1847.

Založena 1847.

Tovarna pohištva

J. J. NAGLAS

v Ljubljani

37

Zaloga in pisarna.

Turjaški trg št. 7

Tovarna s stroji:

Trnovski pristan št. 8-10

priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.

Zdravilišče Krapinske Toplice

na Hrvatskem

od zagorske železnične postaje Zabok-Krapinske Toplice eno uro oddaljena. Omnibusi k vsakemu vlakcu.

(1740-2)

Odprto do konca oktobra.

Cena stanovanj od 1. septembra dalje za 25% znižana.

Izvrstno urejeno zdravilišče, izborna restavracija, lepo sadje, milo podnebje itd.

Lepo posestvo

je na prodaj v **Besenci** pod Ljubljano, obstoječe iz gospodarskih poslopij, 10 oralov rodovitnega polja, 9 oralov posebno dobrih travnikov in 98 oralov gozda, ki je v najlepši rasti. Posestvo je vse skupaj ena celota.

Plača se lahko takoj, ali pa le 1/3, druge 2/3 se pa lahko več let obrestijo.

Vse drugo se izve pri lastniku **Franc Lipah-u**, posestniku v **Dobrunji** št. 67, pošta Spod Hrušica pod Ljubljano.

(1779-3)

Moderce

najnovije fačone,

najboljši izdelek

priporoča 37

Alojzij Persché

Pred škofijo št. 22, poleg mestne hiše.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg št. 11.

Zaloga vsakovrstnih

klobukov in čepic

perila, kravat itd.

37

po najnižjih cenah.

Najnižje cene. 37

Ivan Jax

Ljubljana, Dunajska cesta 13.

Tovarniška zaloga

šivalnih strojev

in velocipedov.

Ceniki zastoj in franko.

Na trgovskem učnem in odgojevalnem zavodu v Ljubljani, ustanovljenem l. 1834, se začne pouk

dne 1. oktobra 1900.

Pojasnila in programe daje

Artur Mahr

imejitelj in ravnatelj,

imejitelj zlatega zaslužnega križca s krono.

(1778-2)

Ustanovljeno leta 1856.

Dr. Jožefa Waldherr-ja

zasebni učni in vzgojevalni zavod za dečke v Ljubljani

Beethoven-ove ulice št. 6 v lastni hiši (1788-2)

trgovski pripravljalni tečaj

(jednoleten)

I. semester šolskega leta 1900/1901 se prične dne 18. septembra 1900.

Programe kakor natančnejša pojasnila razpošilja na zahtevanje poštne prosto

vodstvo.

Slovenici pozor!

Zahvalite se
nagrade, rekavice,
jopice in vse vrste
pletenih iz

D. Hribar-jeve tovarne

Jo domače blago je
trpežno, ceno in se
tudi v vsakim drugim
izdelkom bojiš ka-
terkoli konkurenco.

Slovenski trgovci.

C. kr. moško učiteljske v Ljubljani.

Razglas.

Vpisovanje v vadnico se bo vršilo v petek, 14. septembra, od 8.—10. ure. Imena vsprejetih se bodo razglasila popoldne ob 4. uri.

Pouk se začne v ponedeljek, 17. septembra, ob osmih.

V I. letnik se bodo vpisovali gojenci v sredo, 19. septembra, od 8.—10. ure.

Isti dan naj se oglase tudi gojenci, ki imajo delati ponavljalni izpit.

Pisnjeni vsprejemni izpiti se začno isti dan popoldne ob dveh.

Drugi gojenci, ki so bili že vlni na zavodu, naj se oglase v četrtek, 20. sep-

tembra, med 8. in 9. uro.

Sveta maša bo po končanih vsprejemnih izpiti.

V Ljubljani, dne 2. septembra 1900.

Ravnateljstvo.

1900! Svetovna razstava v Parizu 1900!

Kreditna pisma za Pariz

ki se izdajajo za katerekoli svote in imajo bistveno to ugodnost, da se z njimi ne samo v Parizu, nego tudi v razstavinem prostoru lahko dvigne svote, se dobivajo pri

J. C. Mayer-ju

banka in menjalnica v Ljubljani.

K sezoni

K sezoni

priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste, revolverjev itd., vseh pripadajočih rekvizitov in munice, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katere izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti vsakemu priporočajo najboljše.

Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogo-brojna naročila, ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje.

Z velespoštovanjem

(1662—4)

Fran Sevčik, puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

FRAN CHRISTOPH-ov

svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Christoph-ovo zrcalno svetlo voščilo

za trde parkete, najboljši vpuščevalni izdelek, se ne prileplja po uporabi, ne diši neprijetno; doseže se z njim lepa zrcalnosvetla tla. (697—11)

V Ljubljani: A. Stacul, v Kranji: F. Dolenz.

Pričetek šole.

Na c. kr. obrtnih strokovnih šolah v Ljubljani (strokovna šola za obdelovanje lesa z oddelki za mizarstvo, strugarstvo, rezbarstvo in podobarstvo, ter strokovna šola za umetno vezenje in čipkarstvo se prične šolsko leto

dne 19. septembra.

Na novo vstopajoči učenci in učenke se morajo v spremstvu svojih starišev ali njihovih namestnikov

dne 17. ali 18. septembra

zglasiti pri ravnateljstvu v Zatiškem dvorcu, Stari trg št. 36.

S seboj jim je prinesiti izpustnico ljudske šole in dokaz, da so dovršili 14. leto.

V javno risarsko šolo za moške in za dame se sprejema tudi med letom, dokler je kaj prostora.

V Ljubljani, dne 7. septembra 1900.

(1795—1)

C. kr. ravnateljstvo.

Za nakup pisalnih potrebščin „Národní podnik“

opozarja

(národní podnik)

na priznane svoje izdelke:

svinčnike, peresna držala, črnila, tekoče tuše, arab. gumi in peč. vosek.

Dalje opozarjamo na blago, katero je uvedeno v našo trgovino:

angleška peresa, peresa za okroglo (francosko) pisavo, šolska peresa po ceni, radirke, radirke z označenjem „za tuš in črnilo“, radirko mehko z označenjem „Slavie“.

Podjetje samo ne prodaja na drobno

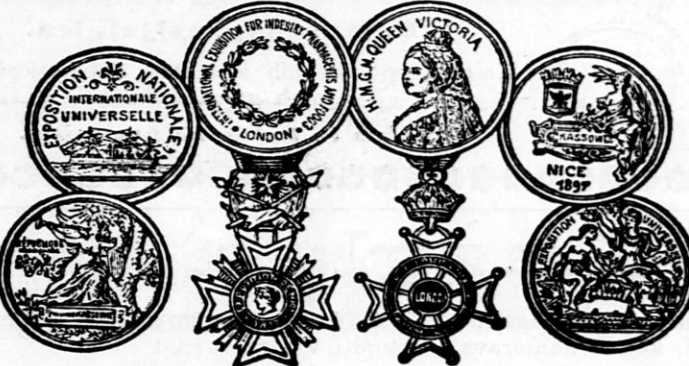
in odkazuje p. n. konsumente na mestne gg. trgovce. Tem pa se dovoljujejo posebne ugodnosti in popusti. Ceniki in vzorci se pošiljajo na zahtevanje brezplačno in franko.

Českemu učitelstvu toplo priporočamo češke izdelke, in se nadejamo, da ne bodo niti jedne češke šole na Češkem, na Moravi in v Šleziji, kjer bi se ne uporabljalo teh naših čeških izdelkov. Svoji k svojim!

Národní podnik

vpisana zadruga z omejenim jamstvom v Pragi. II., Havlíčkovo náměstí č. 24. (1721—3)

V Ljubljani
Resljeva cesta št. 3.

V Ljubljani
Resljeva cesta št. 3.

V angleškem skladišču

v Ljubljani na Resljevi cesti št. 3

(1766—3)

je došlo za jesensko in zimsko sezono popolnoma sveže blago.

Velika izber oblek za gospode, dečke in otroke, kakor tudi površnikov, havelokov, športnih sukenj in ulstrov itd. Več tisoč komadov izredno finih konfekcij za dame — le zadnja novost — jop, ovratnikov (pelerin), vrhnjih sukenj, jop za deklice, kakor plaščev za otroke i. t. d.

Vse po čudovito nizki ceni.

Častito občinstvo se uljudno prosi, da si ogleda to velikansko zalogo z velespoštovanjem

Oroslav Bernatović.

Brata Eberl

Ljubljana, Franciškanske ulice 4.
Pleskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežev

na drobno in na debelo.

Velika izbira dr. Schoenfeld-ovih

barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga

vsakovrstnih čopičev za pleskarje, sli-

karje in zidarje, številnega maxila za

hrastove pade, karbolinaja itd.

Posebno priporočava si. občinstvu najnovejše,

najboljše in neprecenljivo sredstvo za likanje

sočnih tal pod imenom „Rapidol“.

Priporočava se tudi si. občinstvu za vse v na-

jino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi

kot priznana rečno in fino po najnižjih cenah.

Mehanik Ivan Škerl

stanuje samo

Opekarska cesta št. 16.

Šivalni stroji po najnižjih cenah.

Blečke in v to stroko spadajoča popra-

vila izvršuje dobro in ceno. 36

Vnanja naročila se točno izvrše.

Perilo za gospode

najboljše blago in najnovejše

kravate

prodaja 36

Alojzij Persché

Pred škofijo, poleg mestne hiše.

Prodaja na debelo in drobno. Ceniki brezplačno.

Anton Presker

krojač

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6

priporočam svojo veliko zalogo

gotovih oblek

za gospode in

dečke, 36

jopic in plaščev

za gospe,

nepremočljivih

havelokov itd.

Obleke po meri se po

najnovejših usorih in po

najnižjih cenah solidno in

najhitreje ingotovljajo.

Prodaja na debelo in drobno. Ceniki brezplačno.

Klobuke

najnovejši fačone

priporočam po nizki ceni

J. S. Benedikt 36

Ljubljana, Stari trg.

P. n.
občinstvu uljudno naznanjam, da sem prevzel v najem

gostilno na Bregu, bivšo Vipavsko zadrugo.

Točil bodem pristna dolenska, vipavska in istrjanska vina, kakor tudi izborna Reininghausovo marčno pivo po zmerni ceni, in so vedno mrzla in gorka jedila na razpolaganje. Za obilen obisk se priporočam

Anton Zabukovec
bivši gostilničar „pri Šikcu“ v Gradišči.
(1787-2)

Cesarja Franca Jožefa I. mestna višja dekliška šola v Ljubljani.

(S pravico javnosti, podeljeno z odlokom vis. c. kr. ministerstva za bogočastje in nauk z dne 12. julija 1900, št. 18. 588.)

Gosposke ulice št. 8.

Šolsko leto 1900/1901 se prične dne 19. septembra t. l.
Vpisovanje bode 15., 16. in 17. septembra vsak dan dopoldne od 11.—12. ure v ravnateljstvu pisarni.

Deklice, katere želé vstopiti v mestno višjo dekliško šolo, morajo se v spremstvu starišev ali njih namestnikov osebno oglašiti ter se izkazati z izpričevali o svojem dosedanjem šolanju, za sprejem v I. letnik pa posebej z izpričevalom 8. razreda ljudske ali 3. razreda meščanske šole in z dokazom, da bodo dopolnile 14. leto vsaj v prvem polletju šolskega leta. Imenovana šolska izpričevala more nadomestiti tudi sprejemni izpit.

Vsaka deklica plača pri vpisovanju 2 gld. prispevka za učila, gojenke I. letnika pa poleg tega še 2 gld. vzprejemnine. Šolnina znaša 10 gld. na leto.

Obvezni učni predmeti so: veronauk, slovenščina, nemščina, francozščina, zgodovina, zemljepis, matematika, fizika, prirodopis, risanje ročna dela, odgojeslovje, gospodinjstvo, zdravoslovje, — **prostovoljni pa:** lepopisje, laščina, telovadba, petje, stenografija.

Zavod ima značaj srednje šole. Podpirata ga država in dežela kranjska, na njem poučujejo večinoma profesorji c. kr. srednjih šol.

Proti koncu tekočega meseca se otvori, ako se oglasi zadostno število kandidatkinj, še poseben trgovski tečaj, za katerega se sprejemajo oglašila od 20.—24. septembra.

Natančnejša poročila daje ravnateljstvo.

V Ljubljani, dne 3. septembra 1900 (1773-2)

Ravnateljstvo cesarja Franca Jožefa I. mestne višje dekliške šole.

Josip Širca v Žalcu

tovarniška zaloga najslavnejših in najboljših koles, kakor „Puch“, „Meteor“, „Waffen“, „Slavia“

potem drugih raznovrstnih z novimi in z najnovejšimi iznajdbami opremljenih, garantiranih koles.

Cena od 80 gld. naprej.
Lastna popravilnica.
Zaloga posameznih kolesnih del in kolesarskih potrebščin. (850-20)
Točna in kulantna postrežba.

Razglas.

Na c. kr. cesarja Franca Jožefa I. državni gimnaziji v Kranju vpisavali se bodo učenci, kateri nameravajo vstopiti v prvi razred

v soboto, dne 15. septembra

od 8. ure nadalje v ravnateljstvu pisarni.

Vsprejemne preskušnje se bodo vršile v ponedeljek 17. septembra od 8. ure zjutraj nadalje. Dotični učenci pridejo naj v spremstvu starišev ali njihovih namestnikov ter naj prinese seboj krstni list in zadnje šolsko izpričevalo.

Vzprejemna taksa je določena na 6 K 80 v., ki se boode onim, ki preskušnje ne bi prestali, vrnila.

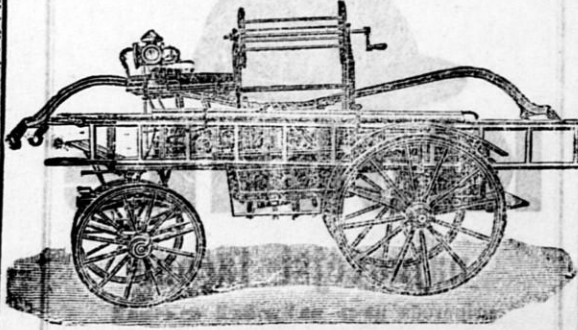
Učencem, ki so že doslej obiskavali ta zavod, se je javiti dne 17. septembra pri ravnateljstvu s šolskim izpričevalom zadnjega polletja ter plačati 2 K 80 v. prispevka za učila in igrala.

Učenci, ki nameravajo pristopiti z drugih učilišč v II. do VIII. razred tukajšnjega zavoda, naj si preskrbe na izpričevalu zadnjega polletja pripomnjo o pravilno naznanjenem odhodu.

Šolsko leto 1900/1901 se prične 18. septembra s slovesno sv. mašo.

Ravnateljstvo c. kr. cesarja Franca Jožefa I. drž. gimnazije v Kranju,
dne 31. avgusta 1900.

Prva slovanska
c. kr. priv. tovarna ognjegasnega orodja

kakor: brizgalnic najnovejše konstrukcije, s sesalno in tlačilno odprtino na obeh straneh ter s patentom proti zmizlini, parnih strojev, cevij, čelad in pasov, kmetijskih strojev in peronospera brizgalnic itd.

R. A. Smekal
Czech-Moravsko Smichov-Praga
podružnica v Zagrebu

priporoča slavnim ognjegasnim društvom, kmetijskim podružnicam ter zasebnikom svojo bogato zalogo. — Cene brez konkurence. — Ugodnosti izvanredne dovoljene. — Uzorci in ceniki brezplačno. — Ustmeni pogovori na zahtevo. — Pošiljate franko na vsak kolodvor.

Z velespoštovanjem (391-37)

Podružnica R. A. SMEKAL v Zagrebu.

C. kr. žensko učiteljsiše v Ljubljani.

Razglas.

Vpisovanje v vadnico in v otroški vrtec se bo vršilo v petek, 14. septembra, od 8.—10. ure.

Imena vsprejetih se bodo razglasila popoldne ob 4. uri.

Pouk se začne v ponedeljek, 17. septembra, ob osmih.

V I. letnik in v tečaj za otroške vrtnarice se bodo vpisovale gojenke v soboto, 15. septembra, od 8.—10. ure. Isti dan se imajo oglašiti tudi gojenke, ki imajo delati ponavljalni izpit.

Pismeni vsprejemni izpiti se začno v ponedeljek, 17. septembra, ob osmih.

Gojenke, ki so bile že vlani na zavodu, se imajo oglašiti v sredo, 19. septembra, med 10. in 12. uro.

Sveta maša bo po končanih vsprejemnih izpiti.

V Ljubljani, dne 2. septembra 1900.

Ravnateljstvo.

(1789-2)

(1699-3)

Štev. 45.

Prostovoljna prodaja.

Dne 10. septembra 1900 ob 10. uri dopoldne
bode na lici mesta potom dražbe prodano
postojinsko staro šolsko poslopje

in k njemu pripadajoča **stavbena parcela in dvorišče.**
Poslopje leži sredi trga ter je posebno pripravno za trgovsko ali krčmarsko obrt. Izklicna cena je **16.000 kron.**
Pismene in ustne ponudbe sprejema podpisani krajni šolski svet, ki daje tudi potrebna pojasnila.

Krajni šolski svet v Postojini

dne 21. avgusta 1900.

Predsednik: Dekleva.

Graška trgovska akademija.

Javni, neposredno vis. učnemu ministertvu podrejeni, državno podpirani učni zavod v vrsti višje srednje šole, katerega absolventi uživajo pravico, da vstopijo za jednolletne prostovoljce.

Dne 17. septembra t. l. se začne 38. šolsko leto. Vsprejemajo se absolventi spodnjih srednjih šol in meščanskih šol. L. 1900. v prvi letnik vstopivši lahko absolvirajo zavod v treh letih. Pripravišalni razred se vzdržuje posebej za manj vsposobljene prosilce za vsprejem. Ker se bodo vse trgovske akademije polagoma razširile na štiri letnike, je pripravljani razred 1900/1901 tako urejen, da je jednak bodočemu prvemu razredu in omogočuje neposredni prestop v drugi letnik štirirazredne šole.

Z zavodom je združen **jednolleten abiturijentski tečaj** (začetek 1. oktobra) za absolvente višjih srednjih šol, ki se hoté posvetiti trgovskim ali industrijelnim podjetjem, ali hoté kot velikašolci (juristi) svoje vednosti razširiti času primerno.

Tudi se vzdržujejo prosti **poluletni tečaji** za gospode in posebej za dame.

Prospekte razpošilja in daljna pojasnila, tudi zaradi oskrbljenja učencev, daje ravnateljstva pisarna v Graecu, Kaiserfeldgasse 25.

(1437-7) Ravnatelj: J. Berger.

E. 257./00./6.

SKLEP.

(1816)

Po zahtevanju gospoda **Janeza Šumi-ja** iz **Kranja**, zastoparega po **dr. Prevcu**, vršila se bo

dne 11. septembra 1900. leta dopoldne ob 9. uri

pri podpisnem sodišču, soba št. 8. dražba **zemljišča vlož. št. 159, kat. obč. Kranj**, obstoječega iz hiše št. 101 in dvorišča v **Kranju** cenjenega na **9136 K.**

Najmanjši ponudek znaša cenilno vrednost po 9136 K in se pod to ne prodaje.

Dražbeni pogoji, glasom kojih je vložiti takoj pred dražbo 913 K kot vadij in polovico najvišjega ponudka tekom 8 dni po domiku, ostanek pa tekom 3 mesecev ker sicer vadij zapade in se vrši nova dražba na troške mudnega skupitelja in listine, ki se tičeje nepremičnine upogledajo se med uradnimi urami pri podpisanej sodniji v sobi št. 7.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodniji najpozneje v dražbenem roku pred začetkom dražbe, ker bi se sicer ne moglo razveljavljati glede nepremičnine same.

Ker ima dražba smoter razdelitve skupno lastnega zemljišča, ostanejo zastavne pravice eventuelno vknjiženih upnikov neizpremenjene.

C. kr. okrajna sodnija v Kranju, odd. III.

dne 7. avgusta 1900.

H. Suttner

urar

v Kranju poleg lekarne

razpošilja po poštnem povzetju fine in natančno repasi-

Odlomek iz cenika:

srebrna cilindar-remont. ura, 6 kamnov, močna, gld. 5.—

srebrna fina ženska ura na 6 kamnov (rubis), gld. 5-50

enaka 14-karat. zlata gld. 13-50

dalnogled (Feldstecher) v toki (Etui) gld. 5-50, fin gld. 8-50, najfinejši gld. 13.—

Priporočam svojo izborno zalogo ur, zlatnine, srebrnine in optičnega blaga. Žepne ure zlate, srebrne iz tula, jekla, nikla, kakor tudi budilke, stenske in salonske ure. Zlate in srebrne verižice, prstane in uhane tudi z diamanti in briljanti, zapestnice, obeske itd.

Prodajam po najnižjih tovarniških cenah.

Vse novosti vedno v zalogi. * Ceniki zastoj in franko.

Opomba: Da je moje blago res dobro in fino, jamči to, da ga pošiljam celo v inozemstvo, (1755-2)

H. Suttner

urar

v Kranju poleg lekarne

rane ure z jednolletnim jamstvom.

Odlomek iz cenika:

srebrna močna fina anker-remont. ura, 15 kamnov (rubis), z dvema pokrovoma gld. 9.—

enaka 14-karat. zlata gld. 38.—

14-karat. zlati uhani s pravim diamantom gld. 10.—

Preselitev.

Podpisani naznanja p. n. občinstvu, da ima oedaj ovojo
delavnico na Mestnem trgu št. 10
(v hiši g. Skaberne)

ter se priporoča za izvrševanje oliharij, litografskih in kali-
grafskih del (diplom), vrahovotnih napisov (firm) na steklo
les, kovino itd. Za okuono in fino delo po nizki ceni jamči.

Vinko Novák, umetni slikar in litograf.

(1890-4)

Najboljše črnilo svetá!

Kdor hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje **samo**

Fernolendt čreveljsko črnilo

za svetla obutala **samo** (1139-14)

Fernolendt crème za naravno usnje.

Dobiva se C. kr. priv. povsodi.

tovarna ustanovljena 1832. leta na Dunaji.

Tovarniška zaloga: Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.

Radl mnogih posnemanj brez vredno-
sti pazi naj se natančno na moje ime **St. Fernolendt.**

Tovarna za strešni lep in izdelava kotrana

E. PILHALS-a naslednik

priporoča svoj **Ia. asfaltni strešni lep** in izolirke plošče, lesni cement, strešne lake
(črne in rdeče), kotrane, asfalt, čolnsko in mazalno smolo, carbolineum, karbolne
kialine, benzine, benzinske firneže, sajovine itd. (644-17)

Centralna pisarna: **Dunaj, III, Kolonitzgasse Nr. 6.**

Ustanovljeno l. 1852.

Ustanovljeno l. 1852.

Brivnica in česalnica

Usojam si p. n. občinstvu najuljudneje naznanjati, da sem od
gosp. Alojzija Bislak-a kupnim potom prevzel popolnoma opremljeno

brivnico in česalnico v Wolfvih ulicah št. 6.

V nadi, da mi bo p. n. častito občinstvo kakor mojemu g. pred-
niku v vsakem oziru zaupalo, zagotavljam isto najboljše in najtočnejše
postrežbe ter se najtopleje priporočam

z velespoštovanjem

(1702-3)

Edvard Gramero.

Barbiere e parrucchiere

Registrovana znamka

Levova znamka.

Ovratniki manšete
Se ne prodaja na drobno! srajce

811-7

Se dobivajo v najbolj renomiranih prodajal-
nicah za moško moderno in platneno blago.

M. Joss & Löwenstein, c. kr. dvor. dobavitelja **Praga, VII.**

Avstro-
Ogersko
Francija
Portugal
Nizozemsko
Srbija
Norvegija
Nemčija

Združene
države
Braziljske
Turčija
Egipt
Grško
Bolgarija
Rumunija

„Ljubljanska kreditna banka“

naznanja najuljudneje, da je **pričela s 1. septembrom svoje
delovanje**

v hiši g. Grobelnik-a, Špitalske ulice št. 2.

„Ljubljanska kreditna banka“ se peča s vsemi kupcijami, ki spadajo v bančno stroko, posebno :

Z nakupom in prodajo vrednostnih papirjev vseh vrst, valut in novcev.

Eskomptovanje menic.

Sprejemanje hranilnih vlog in vlog na tekoči račun s **4%** obrestovanjem od
dne vloge do dne vzdiga.

Zavarovanje proti izgubi pri kurzu pri izžrebanju srečk.

Borzna naročila.

(1753-3)

Posojila na vrednostne papirje z zmernimi obrestmi.

Vnovčevanje kuponov, izžrebanih zastavnih pisem in srečk.

Sprejemanje vrednostnih papirjev v shrambo in oskrbovanje, kakor tudi v re-
vizijo izžrebanih števil i. t. d.

Natančnejša pojasnila se radovoljno dajejo ustmeno ali pismeno.

Ravnateljstvo „Ljubljanske kreditne banke“.

Podpisani priporočam slav. občinstvu svojo veliko zalogo koles, posebno občeznana prava

Styria kolesa

s patentiranim krogličnim tečajem, najboljši in najsolidnejši sistem v l. 1900, jako trpežna in lahko tekoča.

Vsi modeli so enotno zboljšani in poleg tega so jako znižane cene.

Pripomniti moram, da imam v zalogi edino le modele 1900, kajti vse prejšnje razprodal sem v jeseni pod svojo ceno, samo da mi boče moč v sedanji sezoni le z letošnjimi modeli slavnemu občinstvu vstrezati.

Ceniki poštne prosti.

Filiala v Kamniku: Janko Pohlin.

Spoštovanjem

Franc Čuden, na Velikem trgu nasproti rotovža.

(123-70)

Najsrdnejše čestitke
k jutrišnjemu imendanu gospe
Marije Pegan v Vipavi!
(1820) Učak.

Trgovskega sotrudnika

oziroma kot **poslovedjo**, 25-30 let
starega, zmožnega obeh deželnih jezikov,
išče tvrdka z mešanim blagom v nekem
večjem trgu na Spodnjem Štajerskem.
Ponudbe na upravništvo „Slovenskega
Naroda“.

(1815-1)

Sukneni ostanki

se prodajajo (1824-1)

globoko pod ceno

v sukneni in manufakturni trgovini

R. Miklauc

Ljubljana, Špitalske ulice št. 5.

Istotam je tudi velika
zaloga

loškega sukna.

Lepo meblirana soba

se takoj odda stalnemu gospodu. (1764-4)
Natančneje v pritličju nove hiše gosp.
Korna v Slomšekovih ulicah št. 5.

Dva ali trije dijaki

iz boljših hiš sprejmejo se v stanovanje
in hrano. Strogo nadzorstvo. (1762-3)
Več pove iz prijaznosti Felix Toman
Resljeva cesta št. 26.

Praško domače mazilo

iz lekarne

B. FRAGNER-ja v Pragi

Je staro, najprej v Pragi rabljeno domače
zdravilo, katero ohrani rane čiste in va-
ruje vnetja in bolečine manjša ter hladi.
V puščicah a 35 kr. in 25 kr., po pošti 6 kr.
več. Razpošilja se vsak dan.

Ako se vpošlje naprej glid. 158, se pošljejo
4/1 pušice, ali za glid. 168 6/2 pušic, ali
za glid. 230 6/1 pušic, ali za glid. 248 9/2
pušic franco na vse postaje avstro-ogrske
monarhije.

Vsi deli embalaže
imajo zraven sto-
ječo zakonito de-
ponovano varst-
veno znamko.

Glavna zaloga:

B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj
lekarna „pri črnem orlu“
Praga

Malá strana, ogel Nerudove ulice 203.
Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.
V Ljubljani se dobiva pri gospodih lekar-
jih: G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mar-
b detschláger, J. Mayr. (1742-1)

100 do 300 goldinarjev na mesec
lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v
vseh krajih gotovo in pošteno brez ka-
pitala in rizike s prodajo zakonito do-
voljenih državnih papirjev in srečk. —
Ponudbe na: Ludwig Österreichischer, VIII., Deutsche
gasse 8, Budapest. (1767-2)

Več dobro ohranjenih

sodov

proda se po primerni ceni v Šiški
pri Ljubljani h. št. 91. (1775)

Orenstein & Koppel

Dunaj, I., Kantgasse 3.

Tovarne v Pragi in Budapešti za:

pólske
gozdne
industrijske
rudniške

železnice

vsake tirne širskosti za

ročno
živalsko
lokomotivno
električno

obratovanje

zavorne gorske
vzpinalne
viseče
železnice

železnice

Naša tehnična pisarna projektuje in trasira
železniške naprave vsake vrste, pri-
klopne tirske s premikalnicami in
vrtilnicami itd. — Izdelovalnica loko-
motiv, voz za tovore in osebe, gar-
rovnih voz, treblinice itd. — Tovarna
za kolesne dele, kolesa, ležišča,
žebnje in vijake.

Obširni katalogi in prevdarki cen brezplačno
in franco. (1494-4)

Marija Sever

učiteljica na klavirju

stanuje

na Jurčičevem trgu št. 3

in se nahaja doma vsak dan od 10. do
12. ure dopoldne. (1804-1)

Kovačnica

g. Lenčeta na Lavercei
odda se takoj treznemu, spretnemu in samo-
stojnemu kovaču z orodjem, ne da bi se
kaka najemnina plačala, v izvrševanje
kovaškega obrta.

Primerno najemnino plačati bode še le
potem, ko se bode konstatovalo, da je kovačnica
dobro obiskana.

Ker prebivalstvo delavnega in razumnega
kovača komaj pričakuje, je za gotovo pričakovati,
da bode imel vedno mnogo dela. (1895-8)

Šivalne stroje

raznih vrst

od najjednostavnejše in do
najfinejše izvršbe prodaja

od 35 glid. naprej

proti 5letnem jamstvu

R. Müller

mehanik. (1760-2)

Židovske ulice šte. 8.

C. kr. priv.
zavarovalna družba
„Avstrijski Phönix“
na Dunaji.

Vplačana glavnica

K 6,000.000.—

Premijska in odškod-
ninska rezerva

K 2,500.000.—

Zavarovanje poslopij in vsako-
vrstnih premičnin proti po-
žarnim škodam.

C. kr. priv.
zavarovalna družba za življenje
„Avstrijski Phönix“
na Dunaji.

Vplačana glavnica . . . **K 2,400.000.—**

Premijska in odškodnin-
ska rezerva **K 25,940.000.—**

Zavarovalno stanje . . **K 112,000.000.—**

Premijski dohodki . . . **K 4,700.000.—**

Zavarovanje na človeško življenje za slučaj
doživetja in smrti, otroških dot in
starostnih rent.

„Providentia“
občna zavarovalna družba
na Dunaji.

Ustanovna glavnica

K 5,000.000.—

Uplačana glavnica

K 1,500.000.—

Zavarovanje proti telesnim ne-
zgodam, za slučaj smrti, stalne
invaliditete in začasne po-
škodbe. — Jamstveno zavarova-
vanje za kolesarje, posestnike konj,
tovarne in industrijska podjetja.

(484-7)

Stalne nizke premije in točno kulantno odškodovanje.
Generalni zastop teh zavarovalnic v Ljubljani, Kongresni trg 17
Josip Prosenc.
(novo uršulinsko poslopje.) (novo uršulinsko poslopje.)